

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Paytaxtda
ər arvadının
boğazını
kəsdİ
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 27 yanvar 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 18 (6047) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Yanvar ayında 17 erməni hərbcisi məhv edilib, 20-si yaralanıb

Cəbhədə ordumuz 3 şəhid verdi, yaralılar var

yazısı səh.9-da

Sirləri daş altında qalan Daşaltı

yazısı səh.3-də

Beynəlxalq Bank Qərbin sanksiyası ilə üzləşə bilər

yazısı səh.4-də

Qüdrət Həsənzadə:

"O, hər zaman məni arxadan vura bilər"

yazısı səh.6-da

İsa Sadıqovun ermənilərə müraciətinə reaksiyalar gəldi

yazısı səh.8-də

Azərbaycanda antiterror hazırlıqları gücləndirilib

yazısı səh.9-da

Azərbaycan manatı dünya üçüncüsüdür

yazısı səh.10-da

"5-lik Sədrilər Şurası" formatı reallaşsa...

yazısı səh.13-də

Dəmiryolçular paytaxtda piket keçirdilər

yazısı səh.12-də

Binəqədinin "kosmetikası" pozuldu

yazısı səh.12-də

Türmədə doğan qadının adından açıqlama yayıldı - ortalıq yenidən qarışdı

yazısı səh.14-də

Cəmil Həsənzadənin "Talış xanlığı" statusu ciddi qalmaqal yaratdı

yazısı səh.15-də

İqtidarın yeni seçki planı xəbəri yayıldı

YAP PARLAMENTİ "BÖLMƏYƏ" RAZILIQ VERİB: 70-DƏN 30-U...

Partiyanın iki əsas funksioneri vəzifə təyinatı aldığı üçün deputat siyahısını Prezident Administrasiyası hazırlayacaq; iqtidardaxili qüvvələr proporsional sistemin bərpasına imkan vermədilər, amma onları indi başqa sürpriz gözləyir; fəal seçici təbəqəsinin təmsil olunduğu təhsil və neft sektorunda ixtisarlara seçkilərin nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər

Bakıda ABS səfirliyinə bina tikməyə "no" cavabı

Vaxtilə WikiLeaks saytı tərəfindən yayılan məxfi teleqramlarda da yer alan bu problemin həlli dövlət katibi səviyyəsində belə müşkülə çevrilib; Hüseyin Abdullayevi bitirən ərazi məsələsi yenidən gündəmdə... yazısı səh.8-də

Abbas Abbasovdan Putinə şikayət hazırlanır

yazısı səh.11-də

Aydın Bəşirovdan 10 gəmini dövlətə qaytarmaq tələb olundu

yazısı səh.3-də

İltizam Əkbərli: "Müsavat seçkiyə təklif hazırlaşmalıdır"

yazısı səh.5-də

27 yanvar 2015

Pensiyaların sığorta hissəsi artırıldı

Prezident İlham Əliyev əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Prezident.az saytının məlumatına görə, sərəncamda deyilir:

1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna tapşırılsın ki, 2014-cü il üzrə istehlak qiymətləri indeksinə uyğun olaraq 2015-ci ilin 1 yanvar tarixinə:

1.1. bütün növ əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin artırılması;

1.2. fərdi uçot sistemində fərdi hesabların sığorta hissəsində toplanmış pensiya kapitalı məbləğlərinin indeksləşdirilməsini həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Səməd Seyidov və Asim Mollazadə ABŞ-a gedir

Azərbaycan Milli Məclisinin Beynəlxalq Münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov və deputat Asim Mollazadə Amerika Birləşmiş Ştatlarında səfərdə olacaqlar.

Parlamentdən APA-ya verilən məlumata görə, deputatlar yanvarın 30-da Vaşinqton şəhərində keçiriləcək Atlantik Şuranın konfransında iştirak edəcəklər.

Tədbirdə "Avropanın Şərqişində transatlantik strategiyaya doğru" mövzusunda müzakirələr aparılacaq. Toplantıda deputatlar məsələ barədə öz fikirlərini açıqlayacaqlar.

Səfər fevralın 4-də başa çatacaq.

Ukraynalı deputatlar Strasburqda Zyuqanovu döydülər

Strasburqda, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının binasında öndü Ukraynanın xalq deputatları ilə Rusiya Kommunistlərinin lideri Gennadi Zyuqanov arasında mübahisə yaranıb. Bu haqda məlumatı Ukraynanın Radikal Partiyasından olan deputat Linko öz facebook səhifəsində məlumat verib. O yazıb:

"Biz Rusiyanın AŞ PA-dan qovulmasını tələb edən Ukrayna diasporasını müdafiə etmək üçün Strasburqa gəlmişik. AŞ PA-nın binasının girişində biz deputat Artyom Vitko ilə birlikdə Zyuqanovun düşmən sifətində yumruq illəşdirib, qana boyadıq".

AzPolitika.info-nun məlumatına görə, Linko hadisə zamanı çəkilmiş fotoları da təqdim edib.

Bassağlı

Mehman Cavadoğlu, Vidadi Həmidli və Müsavat Partiyasının İsmayilli rayon təşkilatı Ramiz Kərimova atası Rəşid kişinin vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

→ Ali məktəblər xarici dillər

→ kompyuter kursları

→ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq

→ 1.C. mühasibat - anbar - bank işi

→ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə

→ Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

"Bütün məsuliyyət Ermənistanın üzərinə düşür"

Xədicə İsmayılın həbs müddəti artırıla bilər

Jurnalist media və sosial şəbəkələrdə unudulub, Leyla Yunus isə ekspertizanın cavabını gözləyir

AzadlıqRadiosunun əməkdaşı Xədicə İsmayıl barəsində seçilmiş iki aylıq həbs-qətimkan müddətinin bitməsinə sayılı günlər qalıb. Fevralın 5-də jurnalistin həbsinin iki ayı tamam olur. İstintaqın gedişi Xədicə İsmayılın həbs müddətinin artırılacağına deməyə əsas verir.

Vəkil Elton Quliyev həbs müddətinin artırılmasının məhkəmənin səlahiyyətində olduğunu bildirdi: "Həbs müddətini artırmaq məhkəmənin, bu təşəbbüslə çıxış etmək prokurorluğun səlahiyyətindədir. Vəkil olaraq mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, Xədicə İsmayıl qanunsuz həbs edilib. Onun həbsdə saxlanması müddətinin artırılmasının da qanunu hesab edə bilmərik. Belə təşəbbüslə çıxış edəcəklərini indidən söyləmək mümkün deyil".

Qeyd edək ki, X.İsmayılın həbsi mövzusunda demək olar gündəmdən düşüb. Jurnalistlə bağlı iştirak sosial şəbəkələrdə, istərsə də mətbuatda nadir hallarda xəbərlərə rast gəlmək mümkündür.

AzadlıqRadiosunun Bakı ofisinin baş redaktoru Zeynal Məmmədli X.İsmayılın gündəmdən düşməsinin səbəbləri barədə bunları dedi: "Təbliğ olunma yanlış sözdür. Təbliğ olunma o deməkdir ki, hansısa qurum bir xəbəri xəbər etmək əvəzinə cəmiyyətə sınımağa çalışır. Bu söz avtoritar, totalitar rejimlərin sözüdür. Biz demokratiyadan danışırıqsa, burada xəbər etmək sözünü işlətməliyik. Xəbər etmək isə o zaman olur ki, bir xəbər olur, onu xəbərləyirsiniz. Əgər Xədicənin məhkəməsi olarsa, o xəbər xəbər olacaqdır. Həbs edilən istənilən insanın gündəmdə qalması cəmiyyətin problemdir. Cəmiyyət bunu gündəmdə saxlaya bilər. Ədalət, məhkəmə, günahsız insanların həbsdə olması daimi danışq mövzudur. Məhkəmə olaçaqsa, təbii, yenə gündəmə gələcək. Həmçinin siyasi partiyalar bunu gündəmdə saxlaya bilərlər. Əgər cəmiyyət üçün faydalı nəse görsələr"...

Hüquq müdafiəçisi Leyla Yunusun isə istintaqında ələ bir yenilik yoxdur. Vəkil Fariz Namazlı musavat.com-a açıqlamasında dedi ki, prosesdə heç bir irəliləyiş yoxdur: "Ekspertiza, tibbi müayinədən keçirilib. Bunların cavabı hələ də gəlməyib. Onu gözləyirik".

☐ Cavanshir ABBASLI

Hikmət Hacıyev

"Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə və BMT Nizamnaməsinə zidd olaraq, Azərbaycan Respublikasına qarşı işğal və təcavüz törətmiş dövlət kimi vəziyyətin gərginləşməsinə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın üzərinə düşür".

APA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Hikmət Hacıyev son günlər cəbhədə vəziyyətin gərginləşməsinə şərh edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində mövcudluğu regional sabitlik və təhlükəsizliyi təhdid edən gərginliyin yaranmasının əsas səbəbi-dir: "Ermənistanın məqsədyönlü şəkildə vəziyyətin gərginləşməsinə yönəlmiş təcavüzü əməlləri münafiqənin həllinə mane olmaq və Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğal və təcavüzü nəticəsində yaranmış mövcud "status-kvo"-nu saxlamaq məqsədi daşıyır.

Ermənistan rejimi "cəbhədə vəziyyətin gərginləşməsi" bəhanəsini əlində alət edərək, bu vəsi-

tə ilə uğursuz şəkildə ölkədəxili siyasi-iqtisadi və demografik böhrandan, xüsusilə son günlərdə ölkədə yaranmış gərgin siyasi vəziyyətdən diqqəti yayındırmağa çalışır. Ermənistanın cəbhədə son günlər ərzində verdiyi çoxsaylı itkilər Ermənistan rejiminin bu məsuliyyətsiz siyasətinin nəticəsidir. Bütün bu təcavüzü əməllər münafiqənin həllinə dair danışıqlar prosesində iştirakı siyasi möhtəklik xarakteri daşıyaraq, yalnız münafiqənin həllinə nail olmaq üçün ilk növbədə Ermənistanın işğalçı silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmalı, işğal və təcavüz faktı aradan qaldırılmalıdır.

Bakı sakini arvadının boğazını kəsdi

Bakıda kişinin arvadının başını kəsməsi faktı ilə bağlı cinayət işi başlandı. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi (BŞBPI) və şəhər prokurorluğundan APA-ya verilən birgə məlumatda qeyd olunur ki, yanvarın 26-da, saat 12 radələrində paytaxtın Nərimanov rayon sakini, 1973-cü il təvəllüdü Süleymanov İlham Eləz oğlunun qışqıncılıq zəminində yaşadığı evdə arvadı, 1979-cu il təvəllüdü Süleymanova Məhəbbət Nəriman qızının boğaz və bədəninin digər nahiyələrinə çoxsaylı xəsarətlər yetirərək onu qəsdən öldürməsi faktına görə rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlandı. İ.Süleymanov daha sonra rayon hüquq-mühafizə orqanlarına könüllü gələrək təslim olub və şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olub. Hazırda iş üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Qətli hadisəsi törədən şəxs Bakı Metropolitenində elektrik-mexanik işləyib.

Bank işçisi 350 min manat mənimsəyib

Lombard işçisinin qanunsuz əməlləri barədə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyindən daxil olmuş material Bakı prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araşdırılıb.

Bakı Prokurorluğunun mətbuat xidmətindən musavat.com-a daxil olan məlumata görə, araşdırmalar zamanı "Atrabank" ASC-nin "Bakı" filialının vəzifəli şəxslərinin vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edərək bankdan kredit və nağd şəkildə pulların çıxarılması məqsədilə Səbəyl rayonu ətrafında fəaliyyət göstərən lombardın işçisi Yasəmən Abdullayevanın vasitəsilə saxta qızıl məmulatlarını 2011-ci ildən başlayaraq müxtəlif vaxtlarda banka girov qoymaqla 350 min manat məbləğində özgə əmlakını dələduzluq yolu ilə ələ keçirmələrində şübhələr üçün əsaslar olduğundan faktı görə Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2 (dələduzluq, külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) və 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə cinayət işi başlandı.

Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Ukraynada 500 madañçı yerin altında qaldı

Ukraynanın şərqində kömür mədəninə 500 işçi yer altında çətin vəziyyətdə qalıb. Musavat.com-ın məlumatına görə, ölkənin şərqindəki Donetsk şəhərində gedən qızğın döyüşlərdə elektrik stansiyası vurulub. Nəticədə yaxınlıqdakı kömür mədəninə işıqlar kəsilib və işçilər yerin altında çarəsiz qalıb.

Hadisə yerinə xilasedicilər cəlb olub. İşçilərdən 110 nəfəri artıq xilas edilib. Xilasetmə əməliyyatı davam edir.

☐ GÜLNAR

Həbsdəki NIDA-çı gəncin həyatı təhlükədə...

Əbdül Əbilovun anası: "Yeganə oğlumu itirə bilərəm"

Həbsdəki NIDA-çı gənc Əbdül Əbilovun səhəhdə ciddi problemlər yaranıb.

Yaxınlıqda gənc fəal hərətin təhlükədə olduğunu bildirirlər. Əbdül Əbilovun səhəhdəki problemlərinin Bakı İstintaq Təcridxanasından 13 saylı cəzaçəkən müəssisəsinə köçürüldükdən sonra yarandı-ğı deyilir.

Bu barədə musavat.com-a uzun müddətdən sonra övladı ilə görüşən gənc fəalın anası Nurcahan Əbilova məlumat verib. O, oğlunun müəssisədə ağır xəstəliyə yoluxduğunu iddia edib: "Yanvarın 25-də oğlumla görüşdüm. Onun görünüşü, səhəhtə heç xoşuma gəlmədi. Sonuncu dəfə onunla noyabrın 20-də görüşmüşdüm. Ondan sonra bir dəfə getdim. Görüşmə icazə vermədilər. Sonra xəstəliyimə görə gedə bilmədim. Düənə görüşməyə mənə dəhşət bürüdü. Əlləri şəxtə kimi soyuq idi. Nə qədər soruşdum, səhəhtə ilə bağlı heç nə demədi. Digər məhbuslar 3 saatdan çox yaxınlıqda görüşürülər. Amma oğlumla görüşmə mün 1 saati tamam olmasa, bizi ayırdılar. Açıqca övladına ayrı-seçkilik edirlər. Bir saat ərzində neçə dəfə öskürmək istədi. Hiss edirdim ki, mənə görə özünü güclə saxlayır. Öskürmək istəyən kimi bayıra çıxırdı. Sanki yanımda öskürməyəcək istəmərdi. Hiss etdim ki, nəyisə mənə xəstəliyimiz gələcirdi. Geyimi də çox idi. Digər məhbuslar nazik geyimdə idilər. Oradan bildim oğlumun səhəhdində problemlərin olduğunu. Dedim analiz ver. Dedi ki, artıq analiz verməmişəm, demək, problemin var. Yenə dandı. Gözlerim oğlumun əllərində və sifətində qalmışdı".

Nurcahan Əbilova oğlunun səhəhdindəki problemlərinin gizlədildiyini də qeyd etdi: "Əbdülün səhəhdində problemlərin olduğunu əminəm. Sadəcə, oğlumun xəstəliyi gizlədilir. Həmişə gördüyüm övlad mənimdir. Dodaqları göyermişdi. Dedi ki, yalnız budur ki, təhmirdir, nə olmalıdır ki? Açıqca, onun dedikləri mənə məlum deyildi. Deyirəm digər məhbuslar bir köynəklə gəzirilər, amma sən üst-üstə neçə köynək geyinmişəm? Dili söz tutmurdu nəse danışmağa. Sifətində insanlıq nişanəsi qalmamışdı. Hələ də başa düşürəm ki, o, niyə elədir? Onun bir xasiyyəti var ki, problemlərini heç zaman demir. Yalnız dedi ki söz odur ki, narahət olma, tezliklə azadlığa çıxacam. Mənə təskinlik vermək üçün nələrə gizlətdiyini hiss edərdim. Övladından çox nigaranam. Onun təcili tibbi müayinədən keçməsi lazımdır. Həyatdakı yeganə oğlumu itirə bilərəm".

Ə.Əbilov 2013-cü il noyabrın 22-də tutulub. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi onu 5 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edib. Bloqqu narkotik ələrinə təqsiri bilinib. Ailəsi isə onun facebookdakı fəallığına görə həbs olunduğunu deyir.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Amerikalılar meymun yerində

(Bu yazını redaksiyamıza Tofiq Yaqublunun vəkili Nemət Kərimli təqdim edib)

Hər şey dostum Çingiz Əlidən eşitdiyim Lətifədəki kimidir. Lətifədə isə deyilir ki, alimlər bir meymunun üzərində təcrübə aparıblar. Volyerdə qırmızı və yaşıl düymə quraşdırıblar. Müəyyən tədbirlərdən sonra meymun bir sıra vərdişlərə yiyələnir. O, banan istəyəndə qırmızı, su istəyəndə yaşıl düyməni basırmış və alimlər də eksperimentin uğurlu nəticəsindən sevinərək onun istəklərini yerinə yetirirlərmiş. Bir gün meymunun azadlıqdan tanıdığı digər meymunu da tutub gətirib qonşu volyerə salırlar. Təzə gələn meymun köhnə dostunu görüb çox sevinir və ondan burada nə işlə məşğul olduğunu soruşur. Köhnə meymun deyir ki, burada vaxtını çox səmərəli keçirir və insanların üzərində eksperiment keçirməklə məşğuldur, artıq onlara xeyli şey öyrədə bilib. Deyir ki, bax indi, mən qırmızı düyməni basacam, insanlar qaça-qaça banan götürəcəklər, yaşıl düyməni basanda isə su.

Yumor hissi olmayanlara bildirim ki, lətifə burada bitir. Mənə elə gəlir ki, həmin lətifə başqa formada ictimai-siyasi həyatımızda davam etməkdədir. Məsələn, bizim iqtidar özü ağılda başqa bir iqtidara deyir ki, mən Qərbdə üzərində eksperiment aparıram və artıq müəyyən müsbət nəticələr var. Bax, sabah bir müxalifətçini şərhləyib tutacam, dərhal Qərbdən bəyanat gələcək. Hesab edirəm ki, şanlı iqtidarımdüz edir. Çünki bu qərblilər bizi dəvət ediblər ki, gəlin AB, NATO, ÜTT və s. kimi sarsaq, çiğ-biğ, it yiyəsini tanımayan, hər azan-tazanın soxulduğu təşkilata üzv olun. İqtidarsa deyir biz o cür məqsəd-məramı bəlli olmayan, mentalitetimiz uyğun olmayan təşkilatlara üzv ola bilmərik, istəyirsinizsə gəlin ikitərəfli əməkdaşlıq edək. Qərblilər bu təklifin üstündə baş sındırmaqda ikən, bizimkilər də bayaq dediyim eksperimenti keçirməklə məşğuldurlar. Məsələn, bilmək istəyirlər ki, görək, amerikalıların əqli qabiliyyətləri yerindədirmi, ehtiyac duyduqda özlərinə xörək, su, çörək, meyvə və s. istəyə bilirlərmə? Bakıya gəlsələr, analoqu olmayana inkişafı görüb hürküb-zad eləməzlər ki? Bəlkə onlar aeroportda uçaqdan düşüb, gəlib metronun "Koroğlu" stansiyasının yanındakı körpüyə dırmaşıb, özlərini kəllə-mayalığa yerə atacaqlar. Axı onlar körpü-zad görməyiblər. Və yaxud da hüquq elmlər doktoru Səyavuş Novruzovla görüşməli olsalar, onunla salamaşmağı bacararlarmı, onun dərin elmi-politoloji sualları qarşısında özlərini batırmazlarmı? Bax, ona görə də bu cür eksperimentlər daha da dərinləşməlidir. Çünki eksperimentin birinci mərhələsi sübut etdi ki, amerikalılarda müəyyən dərəcədə əqli qabiliyyət var. Yeni hər bir siyasi həbsdən sonra onların bəyanat vermələri göstərdi ki, amerikalılar artıq özlərinə su və yemək istəmək qabiliyyətindədirlər. İkinci mərhələdə amerikalıların əqli qabiliyyətlərini düzgün istiqamətə yönəltməyə çalışmaq lazım gələcəkdir. Bu mərhələdə yeni siyasi məhbuslar (əgər tutmağa daha adam qalmayıbsa, artıq içəridə olanları) əl-qolu bağlı timsahın və şirin ağzına atmaq olar. Və yaxud da İŞİD-in daha müterəqqi və sivil üsulundan istifadə edərsən. "Bizdə siyasi məhbus yoxdur" deyərək ən bərk qışqıran bir üz-gözünü qara örtüklə örtməyi yapçının əlinə xəncər verirsən və dizi üstə oturdulmuş qolu bağlı siyasi məhbusa kamera önündə "canım YAP-a fəda olsun" dedirdikdən sonra başını kəsdirirsən. Əgər amerikalılar əllərinə vurub şaqqa-naq çəkib gülsələr, deməli, onlardan əsl strateji tərəfdaş çıxar. Yox, yenə əvvəlki qaydada bəyanat-zad versələr, deməli, onlar bu işə yaramırlar, onlar əhliləşdirmək üçün başqa cür eksperimentlər fikirləşmək lazım gələcək. Amma düşünürəm ki, amerikalılar əhliləşəcəklər. Çünki hörmətli akademikimiz Ramiz Mehdiyev özünün məşhur 62 səhifəlik yazısında onları yaxşı-yaxşı başa salıb. İnanıram ki, alınacaq, ona görə də siyasi məhbuslara (eksperimentdən sonra sağ qalanları nəzərdə tuturam) və onların yaxınlarına indidən gözyaşındınlığı verirəm ki, eksperiment bitən kimi şanlı iqtidarımız onların hamısını əfv edəcəkdir. Çünki onlara ehtiyac qalmayacaqdır, ehtiyacımız özümüzə layiqli tərəfdaş tapmaq idi ki, onu da bayaq dediyim eksperimentlər vasitəsilə təmin edəcəyik. Önlərə indidən rəhmət diləyirəm, təkli Vətən sağ olsun!

Yazını burda bitirirəm. Yəqin ki, oxucular Çingiz Əlinin lətifəsində əslində kimin kimi eksperiment etdiyini başa düşürlər. Mənə elə gəlir ki, belə sarsaq lətifə danışib mənə mövzu verdiyinə görə iqtidar növbəti eksperiment üçün onun özünü seçə bilər.

Gündəm

YENİ ÜSAVAT

N 18 (6046) 27 yanvar 2015

Azərbaycanın müasir tarixinin faciəli səhifələrindən biri olan Daşaltı əməliyyatından 23 il ötdü. Üstündən illər keçməsinə baxmayaraq, hələ də böyük itkilərlə başa çatan uğursuz əməliyyatın səbəbləri barədə müxtəlif təxminlər var.

Xatırladaq ki, Daşaltı əməliyyatı 1992-ci ilin 25 yanvarında axşam saat 20:00-da başlanıb və yanvarın 26-da axşam saatlarında uğursuzluqla başa çatıb. Rəsmi məlumatlara görə, əməliyyatda Azərbaycan tərəfi 90 nəfərdən artıq itki verib, bundan başqa onlarla əsgər hələ də itkin düşmüş sayılır. Döyüşdə ermənilər də bir neçə texnika və 80-ə yaxın canlı qüvvə itirib.

Tacəddin Mehdiyevdən müdafiə naziri vəzifəsini təhvil alan general-mayor Tahir Əliyev moderator.az-a bildirib ki, o zaman Müdafiə Nazirliyinin adı olsa da, özü olmayıb: "O dövrdə Ermənistan hərbi birləşmələri öz havadarlarının köməkliliyi ilə bizim kəndləri işğal edirdilər. Əsas məqsəd də o idi ki, Azərbaycan MDB-yə daxil olsun. O dövrdə respublika rəhbərliyi və müdafiə naziri Tacəddin Mehdiyev hər hansı qələbəyə nail olmaq istəyirdilər. Təbii ki, bu qələbəni tək onlar deyil, bütün Azərbaycan istəyirdi. Buna görə də Daşaltıda əməliyyat keçirmək qərarına gəlirlər. Bu qərar da ondan qaynaqlanırdı ki, Daşaltıda qələbəyə nail olmaq çox asan idi. Çünki bu kənd Şuşadan aşağıda yerləşirdi və strateji üstünlüklər Azərbaycan tərəfində idi. İndiyə qədər Daşaltı əməliyyatı ilə bağlı sual yaranır ki, necə oldu bu əməliyyat barədə ermənilər xəbər tutdular. Bu məlumatı oxvatki Rusiya kəşfiyyatı əldə edib ermənilərə ötürmüşdü".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, o vaxt Müdafiə Nazirliyinin mətbu orqanı olan "Xalq Or-

Sirləri daş altında qalan Daşaltı

23 ildən sonra da yekdil fikir var: "Daşaltı xəyanətin və satqınlığın qurbanı oldu..."

dusu", (indiki "Azərbaycan Ordusu") qəzetinin baş redaktoru vəzifəsində xidmət keçib: "Bu əməliyyatın gedişatında baş verən hadisələr haqqında da o vaxt biz çalışdıq ki, hər bir şeyi olduğu kimi oxuculara çatdıraq. Hadisə şahidlərinin, döyüş iştirakçılarının və o əməliyyata birbaşa rəhbərlik etmiş sabiq müdafiə naziri general-mayor Tacəddin Mehdiyevin özündən bu haqda şəxsən bəzi bilgiler aldığım üçün tam əminliklə

deyə bilərəm ki, Daşaltı böyük bir xəyanətin qurbanı oldu".

Cəfərov detalları xırdalamaq istəməsə də, faciəni zəruri edən səbəblər haqda bəzi təxminlərini bölüşdü: "Açıq şəkildə demək lazımdır ki, Ermənistan bu günə kimi havadarlıq edən Rusiya rəhbərliyində oxvatki rəhbər şəxslər Boris Yeltsin və Pavel Qraçov cütlüyü həm ermənipərəst idilər, həm nəyin bahasına olursa olsun Azərbaycanın MDB-yə daxil ol-

masını istəyirdilər. Bunun üçün də, onlar bütün var-güclərini işə salmışdılar. Onu da yaddan çıxartmaq ki, yenicə yaradılan Müdafiə Nazirliyinin adı var idi, amma özü hələ tam formalaşmamışdı. Müdafiə naziri kimi Tacəddin Mehdiyev özü də çox çalışırdı ki, xalqımızda bir ruh yüksəkliyi yaratsın. Məhz ona görə də o əməliyyata şəxsən özü rəhbərlik etməyə qərar vermişdi. Çox təəssüflər olsun ki, tam dəqiqliklə hazırlanmış düşüncülən vacib əməliyyat sonradan bəzi nankor xainlərin satqınlığı nəticəsində uğursuzluğa düşüb oldu və say-seçmə igid oğullar o döyüşlərdə şəhid oldular, itkin düşdülər. İndi bəziləri bu əməliyyat haqqında çox danışirlər və məsələnin mahiyyətindən bir növ bixəbər kimi bəzi mətləbləri qarşıdırırlar. Daşaltı Şuşadan aşağıda yerləşdiyi üçün və strateji üstünlüklər Azərbaycan tərəfində olduğuna görə məhz orada belə bir əməliyyat keçirilməsi qərara alınmışdı. Yenə qeyd edirəm ki, Daşaltı xəyanətin və satqınlığın qurbanı oldu. Məhz o mühüm məlumatlar oxvatki Rusiya kəşfiyyatı vasitəsilə ermənilərə ötürüldüyünə görə belə bir faciəmiş yaşandı".

□ Cavid TURAN

Aydın Bəşirova ağır şərt

Sabiq gəmiçilik şefinə 10 yük gəmisini dövlətə qaytarmaq öhdəliyi qoyulub; "Zema" şirkəti ilə Bəşirovu bağlayan nədir?

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi QSC-nin (CASPAR) rəisi olmuş Aydın Bəşirov ağır günlərini yaşayır. Sabiq gəmiçilik şefi 19 illik fəaliyyətinin toftışı haqda "təmizlik" sənədləri almaq üçün uzun çabalar göstərib. Nəhayətdə ona "yaşıl işıq" yandırılıb. Əldə olunan razılığa görə, A.Bəşirov özünün şəxsi donanmasından 10 yük gəmisini QSC-yə qaytarmalıdır.

Çox az adam bilir ki, uzaq səfərlər kapitanı olan Bəşirovun donanmasında 50-yə yaxın yük gəmisini var. Ümumilikdə isə Bəşirovun ailəsinin nəzarətində 70-dən artıq gəminin olduğu haqda məlumat var. Həmin gəmilər müxtəlif dövlətlərin, Panama bayrağı altında əsasən Qara və Aralıq dənizlərində yükdaşımada istifadə edilir. Aydın Bəşirovun biznesinə oğlu İlqar "kapitanlıq" edir. Oğlu Bəşirov atasının və özünün gəmiçiliklə əlaqəli biznesini əsasən dəniz vağzalı yaxınlığındakı "Zema" inşaat şirkətindəki ofisdən idarə edir.

Atasının fəaliyyəti ilə bağlı aparılan gizli yoxlamalardan kənar qalması üçün razılaşmasının baş tutmasında İ.Bəşirovun da rolunun olduğu deyilir. Bildirilir ki, artıq A.Bəşirov 4 min 750 ton yük götürmə qabiliyyəti olan 3 gəmini QSC-yə təhvil verib. 2006-2008-ci illərdə istifadəyə verilmiş həmin quru yük gəmiləri-

nin hər birinin qiyməti 5-10 milyon dollardır. Bəşirovun QSC-yə qaytardığı "Natevan" "Üzeyir Hacıbəyov" və "Gədəbəy" gəmilərini Azərbaycanın gəndərlən heyətlər təhvil alıblar. Digər 7 gəminin QSC-yə verilməsi üçün sənədləşmə işləri gedir.

Yada salaq ki, araşdırmalarımız nəticəsində İ.Bəşirovun Türkiyədə qeydiyyatdan keçirdiyi şirkəti haqda məlumat əldə etmişdik. Məlum olmuşdu ki, A.Bəşirov işdən çıxarılmazdan bir neçə ay öncə oğlunun adına Türkiyədə "Sailtrade Denizcilik ve Ticaret Ltd" adı ilə "Sti.: Nispetiye cad. Dilhayat Sokak No.24 34337, Etiler, İstanbul, Turkey" ünvanında şirkət qeydiyyatdan keçirib.

Həmin şirkətin 12 yük və bir neçə sərnişin daşıyan gəmisini Sudur.

Bu gəmilərin hər birinin qiyməti 5-15 milyon dollar arasındadır. Gəminin 1 günlük icarə haqqı

5-10 min dollardan başlayır. Oğlu Bəşirovun sahibi olduğu bu gəmilərin toplam dəyəri 120 milyon dollar civarındadır. İ.Bəşirovun Azərbaycanda hansı bizneslə məşğul olması bəlli deyil. Aldığımız son məlumatda qeyd olunur ki, Bəşirovlann hazırda ofis icarələdikləri "Zema" inşaat şirkətinin sahibi Aydın Bəşirovun həyat yoldaşdır.

İ.Bəşirovun adına Türkiyədə qeydiyyatdan keçirdiyi şirkətin ortağı "Kent Denizcilik Limited" şirkətinin rəhbəri Səbahəddin Sudur.

Bu şirkətin nizamnamə kapitalı yarım milyon dollara yaxındır. Ən maraqlı məqamlardan biri isə

şirkətin qeydiyyatdan keçmə tarixidir. Sənədlərə görə, Aydın Bəşirovun oğlu 17 iyul 2013-cü ildə şirkətin qeydiyyatı üçün Türkiyənin müvafiq qurumuna müraciət edib. 1 həftə sonra, 23 iyul 2013-cü ildə şirkət qeydiyyatdan alınıb.

İlk baxışdan bu tarix təqvimdəki adi günlərdən biridir. Amma nəzərə alsaq ki, cəmi 3 ay sonra, 22 oktyabr 2013-cü ildə A.Bəşirov işdən çıxarılıb, deyərək ki, gəmiçilik şefi cəld tərpnib. O, Azərbaycanda əldə etdiyi on milyonlarla mandat vəsaitlə xaricdə özünə biznes imperiyası qurub. Bu məlumatlar həm də A. Bəşirovun azı 3 ay əvvəldən işdən çıxarılaçağı haqda bilgilil olduğuna dəlalət edir. Bu fakt onun "Naftalan" tankeri ilə bağlı tutduğu mövqeyin də hansı situasiyaya əsaslandığını göstərir. Qeyd edək ki, 2013-cü il avqustun 4-də Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FTX) keçirdiyi xüsusi əməliyyat nəticəsində Xəzərin Rusiya ərazisində AXDG-yə məxsus "Naftalan" tankeri neft qaçaqmalçılığına görə saxlanmışdı. Aylarla davam edən danışıqlar zamanı tankerin azad edilməsi üçün A.Bəşirovdan 5 milyon dollar tələb olunmuşdu. Lakin Bəşirov həmin məbləği ödəməkdən yayınmışdı. Sonradan isə bu, gəmiçilik şefinin 19 illik karyerasına son qoyan əsas səbəblərdən birinə çevrilmişdi. Artıq "Naftalan" tankeri problemi də həll olunub. Tankerin kapitanı Asif Məhərrəmov və onun 2-ci köməkçisi Ülvi Nobel oğlu Sultanzadə bir ildən artıq həbs həyatı yaşayandan sonra azad olunublar.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bir siyasi portretə kiçik ştrix...

Hüseynbala SƏLİMOV

Bəli, ölkə 20 Yanvarın 25 illiyini də ötürdü. Bir şeyə fikir vermişəm, təxminən yanvarın ilk günlərindən başlayaraq mətəm gününə qədər adamın əli heç işə yatmır. Matəmdən bir həftə sonra da belə olur, elə hey, mətəm ovqatı ilə yaşayırsan...

İndi artıq yanvarın son günləridir. Soyuq, yağışlı olsa da, özümüzlə gəlməlik, axı ən azı bu təqvim ilini də başa vurmaq lazımdır...

Amma mən bu dəfə nə proqnoz xarakterli yazı yazacam, nə də ki, görüləsi işlər barədə "mülhizələr" izhar edəcəm. Elə bir məsələdən yazacam ki, bəlkə də çoxu onu heç güman da etmir...

Telekanalların birində Mircəfər Bağırova həsr edilmiş veriliş, teledəbat verməli idilər. Səbrim çatmadı, yazını bir gün əvvəl yazmalı oldum. O, işiç üzü görəndə də verilişin ertəsi gün olacağı...

Qərək, mən hələ bilmirəm, o verilişdə nə danışacaq-lar, nə deyəcəklər. Məni sadəcə, bu mövzuda bir detal maraqlandırır: Mircəfər Bağırovun hansısa formada bəraəti varmı?..

Elə yazıdan da bu sual qırmızı xətlə keçəcək. Konkret deyəcəm. M.Bağırovun bəraəti yoxdur. Düzü-dünyanın bütün tarixçiləri toplaşsın gəlsələr də yenə kəsə deyəcəm: yoxdur ona bəraət!..

Amma dərinəndən fikirləşəndə bir detal var. Bəlkə də çox çalışsan, əlləşsən-vuruşsan, haradasa ona bəraət tapmaq mümkündür. Ona görə ki, o vaxt Azərbaycan SSRİ-nin tərkibində idi, müstəqil deyildi, tamamilə mərkəzdən və onun siyasi göstərişlərindən asılı idi. Mərkəz isə azı gündə bir direktiv göndərirdi; gah torpağı kəndlilərə "verir", zavod və fabrikləri fəhlələrə "paylayırdılar", gah da tutub onların əlindən alırdılar...

Ən ağır illər isə repressiya illəri, 30-cu illərin ikinci yarısı idi. Böyük bir məkənda, ən azı coğrafi baxımdan nəhəng bir ölkədə görünməmiş miqyaslarda repressiya aparılırdı...

Bu prosesdən kənarda qalmaq mümkün deyildi. Bu prosesə qoşulmamaq mümkün deyildi. Çünki bu, misli görünməmiş siyasi kampaniya idi. Bəlkə də belə bir kampaniya Almaniyada A.Hitlerin hakimiyyətə gəlişi zamanı olmuşdu. O Hitlerin ki, Stalin onu "Dünya inqilabının buzqırın gəmisi" adlandırmışdı. O Almaniya ki, sovetlər həmin dövrdə onunla qarşılıqlı hücum etməmək haqda məşhur Molotov-Ribbentrop paktını imzalamışdı...

Qərək, bu prosesdən kənarda qalmaq mümkün deyildi. Hətta ən kənardakıların belə vəzifəsi İ.Stalin yoldaşın müdrik siyasətini dəstəkləmək və fəal şəkildə "xalq düşmənləri"nin ifşası prosesinə qoşulmaq idi...

Tamam kənarlaşmanın yalnız bircə yolu vardı: uzaq Sibire yollanan qatərlərin birində yer tutmaq və yaxud da ki, "xalq düşməni" kimi öz sinəsini elə bəri başdan gülləyə vermək...

M.Bağırov o vaxt siyasi yüksəklikdə idi. Bir respublikanın başçısı idi. Amma yüksəklikdən yıxılmaq qorxusu da vardı...

O vaxt isə bu, hər an, hər dəqiqə baş verə bilərdi. Ona görə də biz əslində sualı bir qədər başqa cür qoymalıyıq: M.Bağırov qəhrəman ola bildimi?

Təbii ki, o, bir insan, bir fərd kimi böyük axından kənarda qala bilməzdi, bunu yalnız və yalnız qəhrəmanlar edə bilərdilər. O, isə qəhrəman deyildi. O, adi bir siyasi xadim idi...

Deməli, onun geriyyə yolu yox idi. Əslində isə heç irəliyə də yolu yox idi, çünki irəlini yalnız yoldaş Stalin görürdü...

Qərək, əvvəldə ərz etdik ki, M.Bağırova bəraət yoxdur. Əslində heç o, özü də bəraət istəmədi. O, özü də özünə ən ağır cəzanı istədi...

Amma dərinəndən fikirləşəndə... Bəli, dərinəndən fikirləşəndə bəraət olmasa da, yüngülləşdirici detallar bəlkə də tapmaq mümkündür...

Təbii ki, dərinəndən fikirləşəndə... Dərinəndən fikirləşəndə görürsən ki, bəli, tapmaq mümkündür, çünki M.Bağırov olmasa da, başqa bir azərbaycanlı bu "missiya"yı yerinə yetirəcəkdi. Mərkəz tapacaqdı belə adamı...

Bir daha deyirik ki, əgər M.Bağırov bu prosesə qoşulmasaydı yerlərdən onun özünə qarşı da "zəhmətkeş məktubları" təşkil olunacaq və mərkəzə göndəriləcəkdi... M.Bağırov özü də bəlkə millətçi, pantürkist, anti-sovetçi, hansısa ölkənin agenti kimi, bəlkə də elə Müsavatın agenti kimi qəddar-casına cəzalandırılacaqdı...

Qərək, M.Bağırovun iki müdafiə dayağı var. Bunlardan biri odur ki, o, qəhrəman deyildi. İkincisi isə budur ki, o vaxt dövr, zaman belə idi - insanlar isə bəzən valideynlərindən çox zamanın övladı olurlar...

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəliklərin təmsilçilərinin "Avesta Konsern" in həyata keçirdiyi "Xəzər Adaları" layihəsi ilə tanış olmağı mütəmadi xarakter alıb. Avstriya səfirindən sonra Amerika Birləşmiş Ştatlarının Azərbaycanda müvəqqəti işlər vəkili Derek Hoqan "Xəzər Adaları" layihəsinin həyata keçirildiyi əraziyə səfər edib.

"Avesta Konsern" in prezidenti Hacı İbrahim Nehrəmli ilə görüşən amerikalı diplomata əvvəlcə layihə haqqında ətraflı məlumat verilib. ABŞ-ın Azərbaycanla münasibətlərə böyük önəm verdiyini qeyd edən Derek Hoqan "Xəzər Adaları" kimi böyük layihənin müstəqilliyini cəmi 24 il əvvəl əldə etmiş bir ölkədə həyata keçirilməsinin böyük uğur olduğunu vurğulayıb. "Xəzər Adaları" layihəsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı aparılan fikir mübadiləsi zamanı Derek Hoqan neftin qiymətinin ucuzlaşmasının mümkün təsirləri ilə maraqlanıb. 2008-ci maliyyə böhranının Azərbaycana təsir etmədiyini xatırladan "Avesta Konsern" in prezidenti Hacı İbrahim Nehrəmli qeyd edib ki, prezident İlham Əliyevin müdrik siyasəti Azərbaycanı böhranlardan qoruyur və hazırda neftin qiymətinin ucuzlaşmasına baxmayaraq, Azərbaycan neft istehsalçıları arasında bu prosesdən ən az zərər gören ölkədir. Hacı İbrahim Nehrəmli xüsusilə qeyri-neft sektorunun son illər sürətlə inkişaf etdiyini, ötən il bu sahədə ən yüksək inkişaf qeydə alındığını vurğulayıb və bütün bunların prezident İlham Əliyevin uzaq gören siyasətinin nəticəsi olduğunu qeyd edib. "Xəzər Adaları" layihəsinin də məhz qeyri-neft sektoru

ABŞ səfirliyinin əməkdaşları

"Xəzər Adaları"nda olublar

Hacı İbrahim Nehrəmli: "Prezident İlham Əliyevin siyasəti Azərbaycanı böhranlardan qoruyur"

sahəsindəki inkişafın sayəsində mümkün olduğu qeyd edilib. Fikir mübadiləsi və "Xəzər Adaları" layihəsi ilə ümumi tanışlıqdan sonra ABŞ-ın Azərbaycanda

müvəqqəti işlər vəkili Derek Hoqan tikinti işləri tanış olub və həyata keçirilən işləri yüksək qiymətləndirib. ABŞ-ın Azərbaycanda

müvəqqəti işlər vəkili Derek Hoqan səfərdə səfirliyin iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri Maykl Durnan müşayiət edib.

□ **İnformasiya şöbəsi**

Beynəlxalq Bank Qərbin sanksiyası ilə üzləşə bilər

Natiq Cəfərli: "Sanksiyaları yarmaqda Rusiyaya yardımçı olan şirkətlərə və banklara qarşı da oxşar addım atıla bilər"

Xəbər verdikimiz kimi, Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Rusiya "Sberbank"ı və "Azərbaycan Beynəlxalq Bank"ı arasında qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb.

Sənəddə qeyd olunan əməkdaşlıq sahələri arasında investisiya layihələrinin birgə maliyyələşdirilməsində iştirak, Rusiya, Azərbaycan və tərəflərin törəmə cəmiyyətlərinin və filiallarının olduğu 3-cü ölkələrdə ticarətə maliyyələşdirilməsinin təşkili, maliyyə bazarlarında əməkdaşlıq sahələri yer alır.

Bəs görəsən, bu əməkdaşlıq daha hansı ölkənin maraqlarını təmin edir? Azərbaycan üçün Rusiya bankları ilə əməkdaşlığın hansı riskləri və səmərəsi ola bilər?

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıraraq iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, hazırkı vəziyyətdə Rusiyada Azərbaycanın bank sisteminə maraq böyükdür: "Bu artıq Azərbaycan bankları ilə Rusiya bankları arasında üçüncü belə anlaşmadır. Əslində banklar arasında əlaqələrin genişlənməsi üçün bu yaxşı bir addımdır. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, indiki vəziyyətdə bu əməkdaşlıq kimə lazımdır? Hazırda Rusiyanın vəziyyəti həddindən artıq gərgindir. Xaric

dəki kredit imkanlarına çıxışları məhdudlaşdırılıb. Sanksiyalarla əlaqədar demək olar ki, Rusiyanın imkanları sıfırlanıb, əsasən də Avropa, Amerika və Yaponiya kimi ölkələrin kredit bazarlarına çıxış imkanı yoxdur. Bir neçə Uzaq Şərqi ölkələri, o cümlədən Çin istisna olmaqla, bu sanksiyalar Rusiyanın kredit almasını mümkünsüz edib".

Ekspertin sözlərinə görə, Rusiya sanksiyalardan çıxış yolu axtarmağa çalışır və qonşu ölkələrdən öz bazarına ucuz kredit imkanları tapmaq üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə edir: "Birmənalı demək olar ki, bu əməkdaşlıqda maraqlı tərəf Rusiyadır. Rusiyanın indiki iqtisadi durumunda Azərbaycan banklarının orada

hər hansı əməliyyat aparması çox risklidir. Çünki rublun kursu sabit deyil, hər hansı bir layihəyə kredit ayırıqda udurmaq ehtimalı artır. Bu ölkədə kredit faizləri həddindən artıq yüksəlib. Rusiyanın mərkəzi bankı kreditlərin uçot dərəcələrini 17,5 faizə qədər qaldırıb. Bu, dünyada ən yüksək uçot dərəcələrindən biridir. Yeni Rusiyada hər hansı bir biznes layihəsinə kredit ayırmaq çox risklidir. Rusiya isə Azərbaycan bank sistemi vasitəsilə dünyaya çıxış yolları axtarır. Dünya banklarından uzunmüddətli kreditlər cəlb etməyə çalışır. Azərbaycan üçün bu həm də Qərbin sanksiyaları baxımından çox risklidir. Çünki burada xüsusi bir qeyd var ki,

sanksiyaları yarmaqda Rusiyaya yardımçı olan şirkətlərə və banklara qarşı da oxşar addım atıla bilər. Belə bir təhlükə var. Beynəlxalq bank da Azərbaycanda dövlət nəzarətində olan banklardan biridir və bu məsələdə çox ehtiyatlı olmalıdır. ABB-nin hər hansı bir şəkildə Rusiyanın sanksiyalardan yan keçməsinə kömək etməsi beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən aşkarlansa, sonradan Beynəlxalq Banka qarşı da müəyyən təzyiqlər görülməli. Ona görə də bu cür əməkdaşlığa ehtiyatla yanaşmaq lazımdır".

N.Cəfərli onu da qeyd etdi ki, Rusiyanın hazırkı vəziyyətində bu memorandumun Azərbaycan üçün hər hansı bir faydalı cəhəti olmayacaq: "Ancaq Rusiya bu əməkdaşlıqla müəyyən qədər özünü sığortalayıb xarici bazarlara çıxışları əldə saxlamağı düşünür. Sanksiyaların növbəti mərhələsində hətta Rusiya beynəlxalq ödəmə sistemindən ayrılmağa bilər. Belə olan halda Rusiya başqa ölkələrin bank sistemi vasitəsilə oraya çıxış yolları axtarır. Belə çıxır ki, artıq Rusiya bu əməliyyatları Azərbaycan üzərindən həyata keçirməyi planlaşdırır və indidən bununla bağlı hərliq görür".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

İqtidarın yeni seçki planı xəbəri yayıldı

10 ay sonra Azərbaycanada növbəti parlament seçkiləri keçiriləcək. Seçki ilində neftin qiymətinin sürətlə düşməsi, Qərblə münasibətlərdə yaranmış gərginlik və cəbhədə erməni-rus təxribatlarının hər ötən gün daha da intensivləşməsi iqtidarın narahatlığını artırır. İqtisadçıların rəyinə görə, neftin qiymətinin düşməsi noyabrda manatın kursuna da ciddi təsir edəcək ki, bu da inflyasiya və bahalaşmaya səbəb olacaq.

YAP parlamenti "bölməyə" razılıq verib: 70-dən 30-u...

Üstəlik, dövlət strukturlarında, xüsusilə fəal seçici təbəqəsinin təmsil olunduğu təhsil və neft sektorunda ixtisarlara başlanması da parlament seçkilərinin nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər. Hər parlament seçkilərində hakimiyyətdaxili qüvvələrin deputat yeri uğrunda mübarizəsinin qızışmasını da buraya əlavə etsək, iqtidar üçün o qədər də əlverişli nəticəyə yaranmır.

Ötən ilin sonunda proporsional sistemin bərpasının mümkünlüyü haqda mediaya ötürülmüş məlumatları hakimiyyət daxilindəki qüvvələr "top-tüfənglə" qarşıladılar. İllərdir proporsional sistemin bərpasına müqavimət göstərən məmur-oligarxların parlamentdə maraqlarını müdafiə edənlər, hətta vaxtilə bu sistemin yeni-

Partiyanın iki əsas funksioneri vəzifə təyinatı aldığı üçün deputat siyahısını Prezident Administrasiyası hazırlayacaq; iqtidardaxili qüvvələr proporsional sistemin bərpasına imkan vermədilər, amma onları indi başqa sürpriz gözləyir; fəal seçici təbəqəsinin təmsil olunduğu təhsil və neft sektorunda ixtisarlara seçkilərin nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər

dən Seçki Məcəlləsinə qaytarılmasına tərəfdarı olanlar bu dəfə daha sərt mövqə tutdular. İndi aydın olur ki, bu xəbər daha çox iqtidardaxili qüvvələrin "nəbz-

ni" yoxlamaq üçün mediaya ötürülmüş...

Amma yuxarıda sadaladığımızdan əlavə, beynəlxalq şərtlər də indilikdə hakimiyyətin

istənilən məqamında qəbul edilə biləcək bir qərarıdır".

Əldə etdiyimiz məlumata görə, hakim Yeni Azərbaycan Partiyası parlamenti seçkilərinə

seçki prosesi məhz Prezident Administrasiyasından kurasiya ediləcək. Xatırladaq ki, parlamenti seçkilərində YAP-la Prezident Administrasiyası arasın-

da həmişə gizli mübarizə gedib. Əli Əhmədovun fəal partiya işindən uzaqlaşdırılması ilə bu dəfə "Ag ev" seçki prosesinə tam nəzarəti ələ ala bilib.

Məlumatlı mənbə iddia edib ki, YAP-da danışıqlar ki, bu dəfə deputatlığa namizəd siyahısı tam fərqli hazırlanacaq. Belə ki, 2010-da YAP siyahısından mandat alan bir çoxları bu dəfə kənar qalacaqlar. 2010-cu ildə YAP siyahısından deputat seçilmiş 70 nəfərdən ən azı 30-u bu dəfə mandatı təhvil verməli olacaq.

Xəbərlərə görə, hələ kimin siyahıdan kənar qalacağı müəyyənəlməyib, ya da indidən narazılıq yaratmamaq üçün dəqiqləşdirilmədiyi deyilib. Amma bəzi deputatlar indidən narahat olmağa və əlaqələrini işə salmağa, hətta "filan qədər saymağa" hazır olduğunu deyirlər. Xəbər də ən maraqlı məqam odur ki, bu seçkilərdə YAP-ın "əzici üstünlüyü" olmayacaq, hətta bəzi dairələrdə qəsdən uduzdurulacaq da... Bu planda məqsəd seçkiyə rəqabət mühiti rəngi qatmaq olsa da, YAP-dan güzəşt edilən mandatların "müstəqil" şəxslərin hesabına kompensasiya ediləcəyi düşünülür. YAP həmin müstəqil şəxslərin namizədliyini dəstəkləməyəcək, amma onları müxalifətçilər kimi "gözümçüxdüya" da salmayacaqlar. Müstəqil namizədlərə gəlincə, iddiaya görə, onların siyahısında sabiq YAP-çılar da var, müxalifətçi keçmiş olan da, politoloq da, jurnalistlər də... Onların sayının təxminən 30 nəfərədək olacağı deyilir. Amma gözənlidir ki, iqtidarın bu planı müəyyən dairələrdə, eləcə də YAP daxilində ciddi narazılıq doğursun.

☐ Xəbər xidməti

Sabiq deputatdan Müsavata təkliflər

İltizam Əkbərli: "Müsavat seçkiyə tək hazırlaşmalıdır; seçki bloku və vahid namizəd məsələsinə aludə olmamaq lazımdır"

Parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca bu mövzu ətrafında müzakirələr də intensivləşir, ayrı-ayrı partiya rəhbərləri, müxalifət partiyalarının funksionerləri növbəti parlament seçkisi ilə əlaqədar müxtəlif təkliflər, tövsiyələr verirlər. Bəs bölgələrdən seçki perspektivi necə görünür? Bu suala aydınlıq gətirmək üçün rayonda yaşayan sabiq deputat, Müsavat Partiyası Məclisinin üzvü İltizam Əkbərli ilə əlaqə saxladığımız. İ.Əkbərli fikrincə, indi ən çox narahatlıq doğuran məsələ hər dəfə seçkiyə bağlı ortaya atılan seçki bloku məsələsinin yenidən gündəliyə gətirilməsidir:

"Seçki bloku gündəliyə gəlsə, təbii ki, hər bir dairədən vahid namizəd söhbəti də müzakirə predmeti olacaq. Hesab edirəm ki, keçmiş praktikanı nəzərə alaraq, biz bu məsələyə o qədər də meylli olmamalıyıq. Əvvəla, növbəti seçki prezident seçkisi deyil, parlament seçkisi və parlament seçkilərində namizədlərin çoxluğu ancaq ümumi işin xeyrinə ola bilər. Nə qədər çox namizəd olarsa, bir o qədər də çox seçici aktivləşdirilir. Digər tərəfdən, vahid namizəd məsələsi həmişə müxalifətin ən ağırlı yeri olmaqla, bizə ziyandan başqa heç bir nəticə verməmişdir. Uzun çətin mənasız müzakirələr təşkilat daxilində həmişə narazılıqlar yaradıb, hətta bəzi tanınmış insan-

ların partiyayı tərk etməsinə belə gətirib çıxarıb, ən yaxşı halda isə potensial namizədlərimizin vaxtında imza toplamasına imkan verməyib. Öz təcrübəmdən çıxış edərək onu da qeyd etmək istəyirəm ki, hətta vahid namizəd müəyyənəndən sonra belə məlum dairədə təbliğatçıları, aktiv seçiciləri vahid namizəd ətrafında birləşdirmək heç vaxt mümkün olmayıb. Ya digər namizəd formal olaraq öz partiyasını tərk edib və müstəqil namizəd kimi seçkiyə qatılıb, ya da ən yaxşı halda öz tərəfdarları ilə birlikdə seçkiyə qatılmayaraq, seçkini passiv boykot edib. Ona görə də mən Müsavatın son Məclisində artıq qəzetlərin manşetini zəbt etməkdə olan seçki bloku və va-

İltizam Əkbərli

hid namizəd məsələsinə aludə olmamaq, Müsavatın seçkiyə tək hazırlaşması və özünün deputatlığa namizədlər siyahısı ilə getmək təklifini verdim".

İ.Əkbərli hesab edir ki, 2015-ci il parlamenti seçkilərində seçki dairələrinə münasibətdə də fərqli yanaşma olmalıdır: "İndiyə qədər keçirdiyimiz

seçkilərdə biz bütün dairələrdə udmaq hədəfini qarşıma məqsəd qoymuşuq. Və təbii ki, bu taktika, yəni partiya resurslarının bütün 125 dairəyə bərabər yönəldilməsi uduş imkanı real olan dairələrdə daha ciddi işləmək imkanını xeyli məhdudlaşdırırdı. Üzvv olduğum partiyanın - Müsavatın bütün dairələr

üzrə layiqli namizədlərinin olması o demək deyildir ki, biz bütün dairələri udmaq imkanına malikik. Belli resurslarına baxmayaraq, bu imkan hakim partiyada belə yoxdur. Ancaq bu həqiqətdir ki, biz məqsədli işləsək, 35-40 dairədə hətta indiki şərtlər daxilində belə qalib gələ bilərik. Ona görə də fikrimcə, partiya bu 35-40 dairəni müəyyənləşdirməli və əsas fəaliyyətini, əsas təbliğatını bu dairələrdə qurmalı, resurslarını məhz bu dairələrə yönəltməlidir".

İ.Əkbərli seçki ilində yerlərdə yaranmış vəziyyətə də toxundu: "Yaşadığım İmişli rayonuna istinadən deyə bilərəm ki, yerlərdə əhalinin iqtidardan narazılığı heç vaxt indiki səviyyədəki kimi yüksək olmayıb. Kütləvi işsizlik nəticəsində 3-4 kredit təşkilatına borclanan, ailəsinə saxlamaq üçün gündəlik ərzağı belə mağazalardan borc götürən insanlar ümidlərini regionların sosial-iqtisadi inkişaf layihələrinə bağlamışdılar. Ancaq yekunda nəyi gördülər? Yeni iş yerlərinin açılması əvəzinə 7-8 köhnə bina ağ daşla üzləndi, rayon başdan-başa hündür hasarlarla əhatələndi, rayonun bütün parklarında yaşıllıq məhv edildi, parkların ərazisi, küçə və səkilər satıldı. Əgər İmişlidə İH-in binasından 150-200 m kənar qalmaq əvəzinə əsas küçələrdən birində bu gün palçıqdan tərpanmək mümkün deyilsə, rayonun hansı inkişafından danışmağa dəyər?! Əksər rayonlar üçün xarakterik olan bu vəziyyət, yəni həm rayonlarda uğursuz sosial-iqtisadi siyasət, həm də yerli başçıların özbaşınalığı, qanun-

lara məhəl qoymaması yerlərdə əhalinin əksər hissəsini bu iqtidara müxalif mövqeyə gətirib çıxarıb. İmişlidə rayon İH-in qarşısındakı son 2 intihar cəhdi məhz bu narazılığın ifadəsidir. Yerli hakimiyyətin diqqətini özlərinin ağır yaşayış səviyyəsinə cəlb etmək üçün insanları hətta öz canına belə qiyməsiz, həmçinin son bələdiyyə seçkilərindəki kütləvi passivlik bir daha təsdiq edir ki, onların əksəriyyəti seçki vasitəsilə yaranmış ağır vəziyyətdən qurtulmaq imkanlarına inanmırlar. Parlament seçkiləri ərəfəsi yerlərdə məhz belə anormal vəziyyət yaranıb və bizim ən mühüm vəzifəmiz insanlara bu inamı vermək, insanları seçkiyə hazırlamaqdır".

Sabiq deputat düşünür ki, sosial şəbəkələrin gücündən istifadə etməklə, burada müxtəlif statuslar yazmaqla, müxtəlif qruplar yaratmaqla insanları seçkiyə cəlb etmək 2015-ci ildə effekt verməyəcək: "Azərbaycan reallığında bu statusları çox kiçik sayda siyasiləşmiş insanlar oxuyur. Əhalinin əksər hissəsi ağır sosial-iqtisadi durumda yaşadığından bu statusları axtarıb tapmaq və oxumaq həvəsindən çox uzaqdır. Ona görə də seçkiyə hazırlaşan partiya nəticəsi indidən belli olan müxtəlif seçki bloklarının müzakirəsinə vaxt itirməməli, yerli təşkilatları ilə canlı təmasları gücləndirməli, onların vasitəsilə seçicilərin içərisinə getməlidir".

Qeyd edək ki, Müsavat Məclisinin bir sıra digər üzvləri də partiyanın seçkiyə ayrıca, öz namizədləri ilə qatılmasının tərəfdarı olduqlarını bildiriblər.

☐ Etibar SEYİDAĞA

Həmsöhbətimiz bu həftə 50 yaş tamam olan BAXCP sədri, deputat Qüdrət Həsənquliyevdir. Yubiley söhbəti aktual məsələləri müzakirə üçün həm də bir bəhanə oldu. Partiya sədri ilə islahatlar mövzundan tutmuş keçmiş tələbə yoldaşı Əli Kərimli ilə münasibətlərinə qədər çox məsələlərdən danışdıq, xeyli ilginc açıqlamalar verdi. Söhbətin ikinci bölümünü təqdim edirik.

(Əvvəli ötən sayımızda) - Qüdrət bəy, siz məlumatlı olarsınız, parlament seçkiləri ilində iqtidar və müxalifət arasında bu məsələlərdən bəhs edən müzakirələr gözlənilirmi?

- Əlbəttə, əgər ölkədə qeydiyyatdan keçmiş siyasi partiyalar varsa, o partiyaların hər biri ilə bu istiqamətdə dialoq olmalıdır. Onların radikallığından asılı olmayaraq. Partiya var, radikaldir, amma deyir mən bu iqtidarı, prezidenti tanıyıram. Burda heç bir problem yoxdur. Amma biri də var deyir, mən bu iqtidarı iqtidar kimi tanıyıram. Belə olduğu halda sözsüz ki, o dialoq xeyli çətinləşir. Yəni iqtidarın da həmin partiya ilə münasibət qurması çətin görünür. Məsələn, AXCP prezidentin legitimliyini qəbul etmir, iqtidarı tanımır. Belə olan halda sənin legitimliyini tanımayan qüvvə ilə hansı statusda danışmaq aparacaq? Amma digər hətta ən radikal olsa belə, prezidenti tanıyan, dövlət orqanlarının legitimliyini qəbul edən partiyalarla dialoqa getməyə problem olmalıdır və müəyyən danışmalar olmalıdır. Demokratik cəmiyyətin də üstünlüyü budur. Azərbaycan parlamentində də 3-4 normal partiya, fraksiyalar olmalıdır. Biz yavaş-yavaş cəmiyyəti demokratik keçidə, yeni bir mərhələyə hazırlamalıyıq.

- Yubileyinizlə bağlı məxsusi təbrik gözlədiyiniz adamlar varmı? Məsələn, illərin dostu Əli Kərimli bu siyahıdadır?

- Qətiyyəni! Sözü doğru, ilk təbrik çox böyük hörmət olan Elxan Süleymanovdan gəldi. "Avronest" üzvləri olaraq qabaqcadan toplandıq, qeyd etdik, sağ olsun, Elxan müəllim təşkil etmişdi. Çünki onlar AŞ PA-nın iclasına gətirildilər. Mən ad günlərini xüsusi təmtəraqa qeyd etməyi xoşlamıram. Bu da bəlkə ondan irəli gəlir ki, kənd yerində çoxuşaqlı ailədə böyümüşük. Orda da ad günlərini təmtəraqı qeyd etmək dəb deyildi. Hər il yaxın dostlar, həmkarlar, siyasətçilər, jurnalistlər təbrik edirlər, mən də onları təbrik edirəm. Ancaq xüsusi gözləntim də

yoxdur. Ona o qədər də önəm vermərəm ki, kim mənə təbrik etdi, ya etmədi. Elə adamlar var ki, buna çox həssas yanaşırlar. Mən isə məsələyə adi baxıram, çox həssas yanaşmıram.

- Yubiley yaşında deputatlar orden-medalla təltif edilir. Sizin bu mənada necə, gözləntiniz varmı?

- Yox. Sözü doğru, ki, mənə tamamilə başqa əhval-ruhiyyə yaranır.

- Deməli, Naxçıvanın ölkənin əsas "kədr bankı" olması səbəbsiz deyilmiş...

- (Gülürük) Hər bir zərərfatda bir həqiqət var. Naxçıvanda hətta ən şaxtılı günlərdə belə günəşli hava olur. Və sif Talibov sağ olsun, Azərbaycanın ilk dəfə günəş enerjisi ilə fəaliyyət göstərən

şirkəti var. Mənə tamamilə başqa əhval-ruhiyyə yaranır. - Deməli, Naxçıvanın ölkənin əsas "kədr bankı" olması səbəbsiz deyilmiş... - (Gülürük) Hər bir zərərfatda bir həqiqət var. Naxçıvanda hətta ən şaxtılı günlərdə belə günəşli hava olur. Və sif Talibov sağ olsun, Azərbaycanın ilk dəfə günəş enerjisi ilə fəaliyyət göstərən

şirkəti var. Mənə tamamilə başqa əhval-ruhiyyə yaranır. - Deməli, Naxçıvanın ölkənin əsas "kədr bankı" olması səbəbsiz deyilmiş... - (Gülürük) Hər bir zərərfatda bir həqiqət var. Naxçıvanda hətta ən şaxtılı günlərdə belə günəşli hava olur. Və sif Talibov sağ olsun, Azərbaycanın ilk dəfə günəş enerjisi ilə fəaliyyət göstərən

şirkəti var. Mənə tamamilə başqa əhval-ruhiyyə yaranır. - Deməli, Naxçıvanın ölkənin əsas "kədr bankı" olması səbəbsiz deyilmiş... - (Gülürük) Hər bir zərərfatda bir həqiqət var. Naxçıvanda hətta ən şaxtılı günlərdə belə günəşli hava olur. Və sif Talibov sağ olsun, Azərbaycanın ilk dəfə günəş enerjisi ilə fəaliyyət göstərən

"O, hər zaman məni arxadan vura bilər"

Qüdrət Həsənquliyev: "Naxçıvanda təyyarədən yerə enəndə elə bil ciyərlərim genişlənir"

gözləntim yoxdur. Çünki ənənəni bilirəm. Adətən vəzifəli şəxslər 50 yaşında dövlət başçısı tərəfindən təltif olunub. Digərləri 60 və daha yuxarı yaşda təltif olunub. Amma mənə, heç bir millət vəkilinə, ya dövlət adamına o barədə düşünməməlidir ki, onun fəaliyyətinə hansı səviyyədə diqqət yetiriləcək. Ən önəmli odur ki, sən doğru bildiyini elə, ölkə və cəmiyyət üçün çalış, təmənna gözləmə. Sən təltif olunmağı gözləyirsənsə, deməli, sən fəaliyyətin təmənnalı fəaliyyətdir. Mən Elçibəyden onu əz eləmişəm ki, insan öz ölkəsinə, xalqına təmənna xidmət etməlidir.

- Vasif Talibovdan Culfada sizin yubileyinizi keçirməklə bağlı təklif gəlməyib?

- (Gülür) Yox, belə bir təklif olmayıb. Sözü doğru, düşünürəm ki, buna ehtiyac da var.

- Əbrəqunus kəndinə son vaxtlar nə zaman getmişiniz?

- Yanvarın 13-də getmişdim. Amma doğum gündü deyə, mən durum öz kəndimə gedim, heç vaxt belə olmayıb. Mən Naxçıvandan deputat seçilməyəndə də çalışırdım ki, ildə bir dəfə olsa, Naxçıvana gedim. Qohum-əqrəbanın böyük bir hissəsi Naxçıvanda yaşayır, xeyir-şər olur. Həm də mən daxilən buna inanıram və o hissləri yaşayıram ki, insan ildə heç olmasa bir dəfə doğulduğu yerə gedib-gələndən sonra elə bil həmin yer-

elektrik stansiyası tikdirir. Özü də mənim bildiyimə görə, dünyadakı bu tipli stansiyalar içərisində ən müasir və ucuzu olacaq və Naxçıvanın enerji təchizatında xüsusi rol oynayacaq. Naxçıvanın günəşli havası və sərt iqlimi, qışın soyuq, yayın isti olması sözsüz ki, xarakterin formalaşmasına da təsir edir. İkincisi, Naxçıvan bu gün də blokada vəziyyətindədir. Elə SSRİ dövründə də eyni vəziyyət idi. Mən tələbəydim, öz yurdumuza getmək üçün mütləq kənd sovetliyindən arayış almalydım. Gecə yuxunun şirin vaxtı rus əsgərləri vaqonlara dolurdu, hamını bir-bir qaldırırdılar ki, "pasportlarınızı göstərin". Sanki biz başqa dövlətə gedirdik. Biz daim bu Vətəni parçalanmış görmüşük. Arazın qırağı ilə gedirdik, vaqonun pəncərələrini açıb tikanlı məftillərdən o taya baxırdıq, bəzən iranlılar çayın o tayından bizi söyürdülər ki, "şurəviyə satılmışlar..." Əsgəran rayonundan Zöhrab adlı tələbə dostumuz vardı, indi Ukraynada yaşayır. Birgə Naxçıvana gəldik, qatarda bütün bu səhnələri gördəndən sonra dedi, mən indi başa düşdüm ki, Naxçıvandan olanlar niyə daha çox dövlət məsələlərində, siyasi məsələlərdə aktivdir. Dedi, dövlətin atributlarından biri sərhəddir, siz hər dəfə öz evinizə gedib-gələndə bizim həm parçalanmış xalq olduğumuzu görürsünüz, həm də

"Azərbaycanın indiki ictimai-siyasi həyatında əməkdaşlığı mümkünsüz saydığım bir adam var - o da Əli Kərimlidir"

Mən ölkədə 3-4 güclü partiyanın, təmənküzləşmənin olmasının tərəfdarıyam. Amma sözün doğrusu, Arif Hacılinın Əli Kərimliyə müraciəti mənim üçün çox gözlənilməz oldu. Çünki Müsavat Milli Şuradan özü çıxdı. Rüstəm İbrahimo-vun ölkəyə dönməməsindən sonra bir çox insanlar əmin oldu ki, Milli Şura Moskvadan idarə olunur. Amma Rusiya

dedikləri doğrudan da milli maraqlara xidmət idi, mən bunu çəkinmədən deyirəm. İndi bilə-bilə ki, bu adam (Əli Kərimli-red.) o zaman Milli Şuranın oyununda yer almışdı, yəni ona əməkdaşlıq təklif etmək... Sözü doğru, mən bunu başa düşmədim. Səmi deyirəm ki, bu, Müsavatın olan-qalan imicinə növbəti bir zərbə oldu. Bu insanda - söhbət Əli Kərimlidən gedir - səmimiyyət deyilən bir şey qalmayıb. Arif Hacıli da onu tanıyır və onunla əməkdaşlığa can atılmasının məqsədini başa düşmədim. Qarşı tərəfin görüş reaksiyası da o düşərgədəki ab-havaya və ordakı etik siyasi səviyyəyə uyğun idi.

"Rauf bəylə Pənah bəyin o zaman dedikləri doğrudan da milli maraqlara xidmət idi, mən bunu çəkinmədən deyirəm"

dən güc alır. Mən Naxçıvanda təyyarədən yerə enəndə inanırınsınız, elə bil ciyərlərim genişlənir. Naxçıvanın havasını ciyərlərimə o qədər çəkirim

Rusiyanın müstəmləkəsi olmağımızı. Bunlar təbii ki, insanlara izsiz və təsirsiz ötürüşməyib, o cümlədən də mənə. - Qüdrət bəy, yaqın ki, Mü-

- İqbal Ağazadə Müsavat və digər təşkilatlarla əməkdaşlıqda problem görmür. Siz necə, əməkdaşlıqda maraqlısınız?

- Ümummilli məsələlərdə hətta partiyalararası münasibətlər nəzərə alınmamalı, biz əməkdaşlıq üçün qapını həmişə açıq saxlamalıyıq. Avropa Birliyinin bir tədbirində Arif Hacıli ilə üz-üzə gəldik, salamladıq, Rauf bəy də ordaydı. İnsani münasibətlər mütləq qalmalıdır. Hesab etmirəm ki, Müsavatın keçirdiyi hansısa tədbirə mənim qatılmağım zəruridir. Mən bunu hiss etsəm və dəvət olsa, iştirakım üçün heç bir problem yoxdur. Məsələn, biz parlamentli keçidlə əlaqədar tədbir keçirəndə Müsavata dəvət göndərmişdik, Arif Hacıli qatılmışdı. Seçki ərəfəsi belə bir dəvət olsa, biz tərəfdən iştirak və təkliflər vermək üçün problem yoxdur. Mənim Azərbaycanın indiki ictimai-siyasi həyatında əməkdaşlığı mümkünsüz saydığım bir adam var - o da Əli Kərimlidir. Bu adamla oturmaq ciddi söhbət edib hansısa razılığa gəlməyin dəyəri sıfırdır. Bu oturmaq sənətlə söhbət edər - necə ki, 2000-ci ilin parlament seçkilərində - nəinki şifahi, yazılı öhdəlik götürür ki, mən parlamentin iclasına getməyəcəyəm, amma sonra heç nə olmamış kimi gedib iclasda oturur. Belə bir adamla nəyi müzakirə edərsən və hansı qarşılıqlı öhdəlik götürərsən? Yaxud "Azadlıq" bloku dağılan ərəfədə Lalə Şövket və Əli Əliyevlə İsa Qəmbərə qarşı birləşdi. Sonra da onların hər ikisini "agent" elan etdi, onları kənarda saxlayıb yenidən Müsavatla əməkdaşlığa getdi. Belə məsələləri o qədər asan və heç bir psixoloji-mənavi sarsıntı keçirmədən edə bilir ki...Bu adamla ciddi siyasi məsələləri müzakirə etməyin heç bir əhəmiyyəti yoxdur. İstənilən vaxt istənilən ölkənin dəstəklədiyi layihədə yer ala bilər. Zaman keçdikcə onu tanıyanlar gəlib mənə deyir ki, sən bunun haqqında çox az şey deyirmişsən ki. Amma hətta elə ola bilər ki, sabah müharibə başlayar və ölkəni qorumaq üçün hamının silaha sarılması lazım gələrsə, onlar da belə bir istəkdə bulunsas...Hərçənd bu da şübhəli məsələdir. Lakin o halda hər bir Azərbaycan vətəndaşı çiyin-çiyinə dayanmalıdır.

- Yeni Əli Kərimli ilə bir sənqərdə düşməyə qarşı döyüşə bilirsiniz?

- Təhlükə var ki, o, hər zaman məni arxadan vura bilər. Amma başqa çarə olmasa, ölkənin maraqları nəminə - o da bu ölkənin vətəndaşıdır - eyni sənqərə girmək məcburiyyətində qala bilər. (gülür)

□ Elşad PAŞASOY

Yanvarın 26-da Ümid Partiyasının mərkəzi qərargahında partiya sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə Türkiyədə çap olunan "Yerli Düşünce" dərgisinə Türkiyə siyasəti və Türkiyənin Türk-İslam dünyası üçün önəmi, Türkiyə -Azərbaycan münasibətləri, Ermənistanla sərhədlərin açılması məsələsi, Türk dünyasının sorunları, habelə Ümid Partiyasının Azərbaycan siyasətindəki yeri barədə geniş müsahibə verib. Partiya sədri Metin Gündoğdu başda olmaqla, "Yerli Düşünce" dərgisinin yaradıcı heyətinə uğurlar diləyib.

İqbal Ağazadə Türkiyə mediasına müsahibə verib

Ümid Partiyası İcra Aparatının rəhbəri, politoloq Taleh Əliyev prezident İlham Əliyevin Almaniyaya və İsveçrəyə səfəri, Ukraynada baş verən son olaylar və ermənilərin cəbhə xəttində son günlər aktivləşməsi barədə partiyanın mətbuat xidmətinin suallarını cavablandırır.

- Taleh bəy, prezident İlham Əliyevin Almaniyaya və İsveçrəyə səfəri, orada olan görüşləri və açıqlamaları birmənalı qarşılanmadı. Bununla bağlı müxtəlif düşürgələrdə fərqli yozumlar oldu. Bu məsləyə sizin münasibətiniz necədir?

- Prezidentin Almaniyada və Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda iştirakı və keçirdiyi çoxsaylı görüşlər təkcə ölkəmizdə deyil, eyni zamanda Avropada xeyli maraqla qarşılandı. Bilirsiniz ki, hələ 2014-cü ilin əvvəlindən Azərbaycan iqtidarı ilə Qərbi dünya arasında soyuq ruzigarlar əsir. Xüsusilə də payızdan bu yana ABŞ-la münasibətlər kifayət qədər gərginləşib. Belə bir şəraitdə Prezident İlham Əliyevin Avropaya səfəri və səfər zamanı verdiyi mesajlar həqiqətən də çox önəmli idi. Bu gün, ölkə müxalifəti başda olmaqla müstəqilliyimizin tərəfdarı olan digər zümrələri, ziyalıları, gəncləri, müharibə iştirakçılarını və s. narahat edən

əsas məsələ son zamanlar Azərbaycan iqtidarının sürətlə Rusiyaya yaxınlaşdığı barədə gəzən söz-söhbətlərdir. Bu səfər Avropa ilə iqtisadi və xüsusən də enerji sektorunda əməkdaşlığın bundan sonradan davam etdiriləcəyinə dair verilən bir zəmanət oldu. Həm Avropa Birliyi, həm də Rusiya ilə münasibətlərin qorunub saxlanılması bu hakimiyyətin maraqlarına uyğun olduğu kimi həm də, dövlətçiliyimizin maraqlarına da tam uyğundur. Azərbaycan mümkün qədər belə həssas dövərdə qarşı duran geosiyasi güclərin poliqlonuna deyil, əməkdaşlıq məkanına çevrilməlidir.

- Ukraynada bir neçə gündür gərginlik artmaqdadır. Yenidən ağır silahlar işə düşüb. Hər iki tərəfdən ciddi itkilərin olması ilə bağlı məlumatlar gəlir. Baş verənlər ciddi narahatlıq doğurur. Bununla bağlı fikirləriniz nədən ibarətdir?

- Ukraynada baş verən son olaylar göstərir ki, ölkə

"Müharibə bütün Ukraynanı bürüyə bilər"

Taleh Əliyev: "Azərbaycan həssas dövərdə qarşı duran geosiyasi güclərin poliqlonuna deyil, əməkdaşlıq məkanına çevrilməlidir"

qarşı duran geosiyasi güclərin poliqlonuna çevrilib. Təəsüflə də olsa qeyd etməliyəm ki, nə qədər ki, bu geosiyasi güclər öz aralarında dil tapmayıb, biz Ukraynanın ayrı-ayrı bölgələrində yeni-yeni

münaqişələrin şahidi olacağıq. Ukraynada qalıcı sülhün təmin olunması Qərblə Rusiyanın münasibətlərinin nə zaman aydınlaşacağından asılıdır. Əgər proses çox uzarsa bu müharibə bütün Uk-

Ümid ölkədə, regionda və dünyada baş verənləri müzakirə etdi

Yanvarın 26-da Ümid Partiyasında Rəyasət Heyətinin növbəti toplantısı keçirilib. Partiya sədri, millət vəkili İqbal Ağazadənin sədrliyi ilə keçirilən toplantıda ölkədə, regionda və dünyada baş verən siyasi proseslər, prezident İlham Əliyevin Almaniyaya səfəri və Almaniya kansleri Angela Merkelə görüşü, prezidentin Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda iştirakı və bəzi dövlət rəsmiləri ilə təması, Azərbaycan-Avropa və Azərbaycan-ABŞ münasibətləri və 2015-ci ilin parlament seçkiləri müzakirə olunub.

raynanı bürüyə bilər. Amma bu mərhələdən sonra hesab edirəm ki, Ukrayna xalqının bir seçimi var, dəyərlərinə və prinsiplərinə sona qədər sadıq qalaraq öz yolundan dönməmək.

- Eyni zamanda son günlər cəbhədə ermənilərlə təması xəttində də vəziyyətin gərginləşməsi müşahidə olunur. Düşmənin tərəf tez-tez atəşkəsi pozur və hücumla cəhd edir. Baş verənlərlə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Cəbhə xəttində son günlər atəşkəsin ermənilər tərəfindən pozulması Rusiyanın Ermənistanın Gümrü rayonunda yerləşdirilmiş 102-ci hərbi bazasında xidmət edən Valeri Permyako-

vun qətlə yetirdiyi erməni ailəsinin faciəsini unutmamaq üçün daha çox daxili auditoriyanın diqqətini yayındırmaq taktikasıdır. Bilirsiniz ki, Ermənistan hakimiyyətindən fərqli olaraq ölkə ictimaiyyəti baş verən qətlə "Gümrü faciəsi" hesab edir və Valeri Permyakovun Ermənistan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən cəzalandırılmasını istəyirlər. S.Sarkisyan hakimiyyətinin isə belə bir qərar verəcək siyasi iradəsi yoxdur. Ona görə də cəbhədə atəşkəsin yenidən pozulması S.Sarkisyanın bilavasitə təşəbbüsü ilə baş verir. Məqsəd də erməni ictimaiyyətini təhdid etməkdir.

Mühasirədə yatanların xoşbəxtliyi

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

**"Ömrüm üstə yuxu çökür,
Ömrüm üstə qorxu çökür.
Yatın mənim çiçəklərim,
Yatın mənim istəklərim"**

(Pol Verlen)

NİDA Vətəndaş Hərəkatının "Əsgər ölümlərinə son!" aksiyası bölgüldü, gəncləri tutub zindana saldılar, hələ də bir çoxları buraxılmır. "Doktrina" Jurnalistlərin Hərbi Araşdırmalar Mərkəzi də demək olar məhv edilib, onun direktoru Cəsur Sümərini xaricə qaçıb. Bir-iki hərbi ekspert də müxtəlif yollarla susdurulub. Daha yapızma nə lazımdır? Çal-çağır, vur-çatlaşın... Ordu haqda Azərbaycan xalqına istənilən yalan xəbəri sırsı getsin. Nəzarət sıfır, etiraz sıfır.

O səbəbdən, diqqət ələmisinizsə, son aylar Azərbaycan ordusunun itkiləri gizlədilir. Camaata yalandan sınırsız ki, guya Zakir Həsənov nazir vəzifəsinə gətiriləndən sonra bizdə itki ümumiyyətlə yoxdur. Haqiqətən, belə baxanda itki yoxdur - Müdafiə Nazirliyi məlumat vermirsə hardan olsun? Eyni zamanda şübhə yaranır ki, keçən ilin uyğun dövründə əsgərlər öldürülsə, indi o boyda atışmalar zamanı doğrudanmı hamı sağ qalır? Qeyri-döyüş itkiləri doğrudanmı sıfıra düşdü?

Amma yuxarıda yazdım: bunlar hamısı yapistlərin cəmiyyəti susdurmasının nəticəsidir. Başını quma soxan və gizləndiyini zənn edən dəvəqəşu siyasətidir. Yapistlərin ulu babası olan SSRİ kommunistləri də eyni siyasət yürüdüdü: Əfqanıstanda 15 min sovet əsgəri ölmüşdü, ancaq xəbərlərdə bu haqda danışılmırdı. Çernobil AES partlayırdı, günahsız insanları aparıb şüalanmaya məruz qoyurdular, ancaq reaktordan dəhşətli nüvə maddələri axdığına demirdilər. Keçən ilin avqustandan başlayaraq mətbuata ordu ilə bağlı ciddi xəbərdarlıq edilməsi, saysız qeyri-qanuni qadağalar qoyulması yadınıza gəlirmi? Bax, o qadağalar bundan ötrü idi ki, yetim Məmmədın oğlunu aparıb rahat öldürsünlər.

Azərbaycan ordusunun azı 3 əsgərinin son günlər həlak olduğunu da biz ancaq blogger Həbib Müntəzirin... Almaniyadan yazdığı xəbərlərdən öyrəndik. Hökumət yaltaqları Müntəzirin sosial şəbəkədə yaydığı bu məlumata min cür mız qoyurdular. Deyirdilər bunu hardan öyrənmişən, yalandır, MN heç nəyi gizlətmir və sairə. Ancaq üstündən bir sutka keçəndən sonra MN, nəhayət, xəbəri açıqlayır, 3 əsgərin öldüyünü ümumi bildirir. Bunu blogger Almaniyada bilirdisə, sizin Bakıda gizlətməyinizin mənası nə idi? Ordu belə möhkəmləndirdisə, tam senzura vəziyyətində olan elə həmin sovet ordusunun deqradasiyasını unutmusunuzmu?

Ümumiyyətlə, qəribə vəziyyət yaranıb, bütün sahələri bərpad vəziyyətə salırlar, böhran anlarında da nə edəcəklərini bilmirlər, tragikomik duruma düşürlər. Çünki cəmiyyət faktları bilib öncədən hazır modelləri dövlətə təklif etməlidir, bu yoxdur.

Misal üçün, Misir Mərdanovdan sonrakı təhsil naziri Mikayıl Cabbarovun fəaliyyəti nə ilə yadda qalıb? Demək olar, senzurdan başqa heç nə ilə. Mərdanov pis-yaxşı cəmiyyətə açıq idi, az qala hər həftə orda-burda jurnalistlərlə, cəmiyyətin fərqli nümayəndələri ilə diskussiyalarda olurdu. O səbəbdən cəmiyyət də təhsilin problemləri ilə iç-içə idi, nəse ələmək istəyən çoxlu adamlar vardı, təhsil sahəsi üzrə ekspertlər, QHT-lər vardı. İndi bunların da kökü kəsilib. Qəribə bir durumdur, elə bil Təhsil Nazirliyində də general oturmaq əməliyyat planları hazırlayır, hansı təpəciyin alınması üzrə Əfruz xalanın qadınları batalyonuna göstəris verirlər. Bəlkə bunu zarafat üçün yazdığını zənn elədiniz. O zaman Təhsil Nazirliyinin Saatlı rayon Məzrəli kəndindəki məktəb haqqında dünən yaydığı xəbəri oxuyun. Sitat: "O kənddə direktoru keçən il dəyişmişik, kənd camaatı aparılan siyasəti dəstəkləyir, məktəbin mühasirəyə alınması haqda mətbuatda yazılanlar doğru deyil". Gördünüzümü? Mühasirə yalan imiş. Düşmənin cavab atəşi ilə susdurulub. İtki yoxdur. Direktor kabinetində pulları ütüləyir. Və sairə.

Hərbi vəziyyət belə tələb edir. Leksikon buna uyğun olmalıdır. Yoxsa ki, bizim nəyimizə lazımdır məktəb mühasirəyə alınıb, ya yox. Cəhənnəmə alınsın. Onsuz da bu təhsil sistemi, bu proqramlar, bu müəllimlər və valideynlər ilə məktəblilərin o binalardan şikəst, kar, kor, lal, yaltaq, axsaq, debil çıxacağı şübhəsizdir. Mühasirə həlqəsini içəridən və ya çöldən yarmağın önəmi nədir? Gedib məktəbliyi azad edəcəksən, görəcəksən kitabında belə bir şeir yazılıb:

**"Ermənilər qoymayıb
Laçına, Kəlbəcəyə,
Şaxta babayla Qar qız
Gəlib çıxıb şəhərə..."**

İkincilər üçün "Azərbaycan dili" dərsliyindən sitat idi...

Yeri gəlmişkən, "filankəs yatdığı yerdə öldü, çox xoşbəxt adamdır" ifadəsini yaqın hamınız eşitmişiniz. Yataraq ölmək xoşbəxtliyini millətin əlindən almayaq.

Azərbaycan hökuməti ABŞ-la əvvəllər imzalanmış müqaviləyə əsasən Bakıda bu ölkə üçün səfirlik binası tikilməsinə icazə verməkdən imtina edib. Səbəb 2013-cü il seçkilərinin nəticələrinin Vaşinqton tərəfindən tənqid edilməsidir. Bu barədə "Turan" məlumatı diplomatik mənbələrdən bildirilib. Xəbərdə deyilir ki, bundan sonra dövlət katibi Con Kerri 2014-cü ilin fevralında prezident İlham Əliyevə məktub ünvanlayaraq rəsmi Bakını əməkdaşlığa çağırıb.

Agentlik qeyd edir ki, ABŞ üçün yeni səfirlik binasının tikilməsi zərurəti çoxdan yaranıb. Səfirliyin hazırda yerləşdiyi bina müasir standartlara cavab vermirdi, üstəlik, çox balacaq.

"Səfirliyin indiki binası acınacaqlı vəziyyətdədir. Menecerlər onu normal vəziyyətdə saxlamağa çox çalışsalar da binada vəziyyət normal deyil. Azərbaycan hökuməti səfirliyin yeni kompleks tikintisi üçün ərazi almaq cəhdlərinin qarşısını dəfələrlə alıb" deyir, ABŞ Dövlət Departamentinin 2014-cü ilin aprel-may aylarına dair hesabatında bildirilir.

Hesabatda həmçinin bildirilir ki, "vətəndaş cəmiyyətinə təzyiqli tendensiyalarına" baxmayaraq Azərbaycan ABŞ-ın regiondakı ən vacib tərəfdaşdır.

Bununla belə, sənəddə o da vurğulanır ki, "ABŞ səfirliyinin Azərbaycan hökumətinin rəsmi şəxsləri ilə hətta qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə də konstruktiv əməkdaşlıq münasibətlerini qaydaya salmaq səyləri seçkidən sonra çətinləşib".

Qeyd edək ki, sabiq deputat Hüseyn Abdullayevlə hakimiyyət arasında narazılıq da məhz ABŞ səfirliyi üçün nəzərdə tutulan yeni bina məsələsinə görə gərginləşmişdi. Ötən ilin fevralında H. Abdullayev prezident İlham Əliyevə müraciətində bu barədə geniş məlumat vermişdi. Sabiq deputat iddia edirdi ki, Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında - Yusif Səferov küçəsi, 30 ünvanında, eləcə də Alatava küçəsi, 2 ünvanında yerləşən valideynlərinə məxsus torpaq sahələrində ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinin yeni binasının tikilməsi ilə razı deyilik. Orada park tikiləcək" deyir, sabiq deputat müraciətində yazmışdı. H. Abdullayevin müraciətindən o məlum olurdu ki, hakimiyyət orqanlarının yeni səfirlik binası üçün münasib ərazi ayrılmasına dair müraciətləri müsbət həll etmədiyini görəndən Birləşmiş Ştatların diplomatik missiyası məsələni özəl mülkiyyətçi ilə müqavilə bağlamaqla həll etməyə çalışıb.

Bakıda ABŞ səfirliyinə bina tikməyə "no" cavabı

Vaxtilə WikiLeaks saytı tərəfindən yayılan məxfi teleqramlarda da yer alan bu problemin həlli dövlət katibi səviyyəsində belə müşkülə çevrilib; Hüseyn Abdullayevi bitirən ərazi məsələsi yenidən gündəmdə...

ABŞ-ın Tiflisdə yerləşən səfirlik binası bir neçə hektarlıq ərazidə yerləşir və daha çox hərbi bazanı xatırladır

paq sahələrində ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinin yeni binasının tikilməsi ilə razı deyilik. Orada park tikiləcək" deyir, sabiq deputat müraciətində yazmışdı. H. Abdullayevin müraciətindən o məlum olurdu ki, hakimiyyət orqanlarının yeni səfirlik binası üçün münasib ərazi ayrılmasına dair müraciətləri müsbət həll etmədiyini görəndən Birləşmiş Ştatların diplomatik missiyası məsələni özəl mülkiyyətçi ilə müqavilə bağlamaqla həll etməyə çalışıb.

Azərbaycandakı ABŞ səfirliyinə yeni bina tikilməsi üçün ərazi ayrılması məsələsi hələ 1990-cı illərin sonlarından gündəmdədir

Qarabağ döyüşçüsünün ermənilərə müraciətinə reaksiyalar gəldi

Akif Nağı: "Təəssüf ki, İsa Sadıqov kimi düşünən insanlar cəmiyyətimizdə var"
Etimad Əsədov: "O, belə insan deyil..."

Qarabağ müharibəsinin qəhrəmanlarından olan, hazırda mühacirətdə yaşayan müdafiə nazirinin keçmiş müavini İsa Sadıqov erməni xalqına müraciəti yayılıb. Sabiq müavin Gümrükdəki məlum hadisələrdən çıxış edərək, Rusiyanın siyasətinə boyun əyməyin Qafqazdakı üç dövlətə fəlakət gətirəcəyini bildirib.

İsa Sadıqovun müraciəti sosial şəbəkələr və mətbuatda ciddi müzakirə mövzusuна çevrilib. Keçmiş Qarabağ döyüşçüsünü qınayanlar da var, dəstək olanlar da...

QAT sədri Akif Nağı müraciətin müsbət olduğunu qeyd etdi: "Hər hansı bir şəxsən bu təşəbbüslə çıxış etməsi yaxşı haldır. İsa Sadıqov da tanınan bir insandır. Qarabağ döyüşçülərində iştirak edib, birinci müavinim olub. O, Avropada olsa da, prosesləri izləyir. Hər hansı bir məsələyə müdaxilə etməyə, fikirlərini bildirməyə çalışır. Deməli, məsələ üzərində düşünür. Bu, müsbət haldır. Amma müraciətin mahiyyəti qəbul edilən deyil. Çünki orada bütün məsuliyyət Rusiyadan asılıdır. Üç Qafqaz ölkəsi birləşsə, problemlərini həll edə bilər. Ermənilərin məsuliyyəti kənara qoyulur. Əslində bu məsələdə ermənilərin özü təşəbbüskardır. Rusiya kimi, Ermənistanın da marağı var. Bu cür müraciətlərlə ermənilərin niyyətindən daşınması mümkün deyil. Neçə min illərdir ki, ermənilər bu plan üzərində işləyirlər. Müraciətin müsbət şeylər verəcəyinə inanmıram. Təəssüf ki, İsa Sadıqov kimi düşünən insanlar cəmiyyətimizdə var. Hesab edirlər ki, ermənilərlə hər hansı bir dialoqa getməklə nəyəsə nail olmaq olar. Şəxsən mən buna inanmıram. Rusiya İslam Komitəsinin sədri Heydər Camalın da bu barədə açıqlaması oldu. Onun mövqeyi daha çox realığa yaxındır. O qeyd edir ki, Qarabağ münaqişəsinin hərbi yolla həllindən başqa heç nə mümkün

İsa Sadıqov

deyil. Azərbaycan hakimiyyəti təhrik olunmalıdır ki, hərbi yola əl atsın".

QAT sədri ermənilərlə ümumi dil tapmağın mümkünsüz olduğunu da söylədi: "İsa Sadıqov qeyd edir ki, Azərbaycan və Ermənistan cəmiyyətləri ümumi dil tapmalıdır. Özü də bildirir ki, Azərbaycan Dağlıq Qarabağdan imtina etməyəcək. Yeni ermənilərə Qarabağın Azərbaycan torpaqları olduğunu müraciətində İsa Sadıqov başa salmaq istəyir. Ermənistan başqa ölkənin ərazisindən gözünü çəkməlidir. Bu olarsa, Azərbaycan Ermənistanla ümumi dil tapar. Bu isə onların xeyrinə olar".

və indiyədək həllini tapmayıb. Bu məsələ hətta WikiLeaks saytı tərəfindən yayılan Amerika məxfi diplomatik teleqramlarında da yer almışdı. Məlum olmuşdu ki, ABŞ dövlət katibinin siyasi işlər üzrə müavini Uilyam Berns Bakıya səfəri zamanı səfirlik üçün indiyədək ərazi ayrılmasına ilə bağlı narahatlığını ölkə rəhbərlərinə çatdırıb. Dövlət başçısı İlham Əliyev isə amerikalı diplomata vəd edib ki, bu məsələnin həll edilməsi üçün müvafiq strukturlara tapşırıq verəcək.

Daha sonra məsələ sabiq dövlət katibi Hillari Klintonun Bakıya 2011 və 2012-ci illərdəki səfərləri zamanı da qaldırılıb. H. Klinton Bakıda ABŞ səfirliyinin əməkdaşları ilə görüşündə buna toxunmuş və bildirmişdi ki, yeni səfirlik binası üçün yer ayrılması məsələsinə prezidentlə müzakirə edib. O zaman mətbuat yazmışdı ki, ABŞ Dövlət Departamenti hökumətə müraciətində səfirlik binası üçün 3 hektar torpaq sahəsi ayrılmasını xahiş edib. Azərbaycan rəsmiləri isə paytaxtda resursların məhdud olduğunu əsas götürərək ABŞ tərəfinə konkret cavab verməyiblər. Xatırladaq ki, ABŞ-ın Cənubi Qafqazda ən böyük səfirlik binası Tiflisdə yerləşir. Bir neçə hektarlıq ərazidə qərarlaşan rezidensiya səfirlikdən daha çox hərbi bazanı xatırladır. Rusiya mətbuatı səfirliyin ərazisində hətta raket əleyhinə sistemlərin yerləşdirildiyini də yazmışdı.

☐ Xəbər xidməti

Qarabağ Qaziləri Birliyinin sədri Etimad Əsədov müraciətdən xəbərsiz olduğunu bildirdi: "Müraciətlə tanış deyiləm. Birmənalı bu məsələyə cavab vermək mümkün deyil. Ola bilsin İsa Sadıqov bildirmək istəyib ki, ne vaxta qədər Rusiya və digər dövlətlərin qoltuğunda yaşayacaqsınız. Qonşu olduğumuzdan mehriban yaşamağımız lazımdır. Bunun üçün torpaqlarımız azad olunmalıdır. Bu mənada çox güman ki, demək istəyib. O, başqa mənada deyə bilməz. Çünki İsa Sadıqov belə insan deyil. Onu Azərbaycan dövlətinə və millətinə bağlı olan bir insan kimi tanıyıram. Düşünürəm ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında bənzər əldə olunsun. Biz döyüşçülərlə torpaqlarımızı bərk çixə bilərik. Hətta torpaqlarımızı alsaq belə, onlarla münasibətlərin bərpa olunmasını istəmirəm. Çünki onlar xain millətdir. Əllərinə imkan düşən kimi bizi arxadan vuracaqlar. Onlara heç vaxt arxa çevirməməliyik. Onlar bizim torpaqlardan çıxdıqdan sonra ümumi dil tapmaq bəlkə mümkün olar. Ola bilsin İsa bəy də bu baxımdan deyib. Amma onların sərgilədiyi ümumi mövqə buna imkan vermir".

☐ Cavanşir ABBASLI

Ermənistan-Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində gərginlik davam edir. Düşmənin xain hücumunun dəf edilməsi zamanı Azərbaycan ordusu 3 şəhid verib. Müdafiə Nazirliyinin yaydığı rəsmi məlumatda daha sonra deyilir: "Son günlər işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisində çoxsaylı itkilər verən Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri cəbhədəki ağır uğursuzluqlar səbəbindən növbəti dəfə daha aqressiv və eybəcər tərribata əl atıblar.

dezinformasiya xarakteri daşıyır və qoşunların təmas xəttindəki vəziyyəti düzgün əks etdirmir". Virtualaz.org saytı sosial şəbəkələrə istinadən xəbər verib ki, hadisə yanvarın 24-də Gədəbəy istiqamətində baş verib. Sosial şəbəkələrdə həlak olan hərbiçilərimizin adları da yer alır. Bunlar Zaqataladan hərbi xidmətə çağırılmış Elşən Əfəndiyev, Şabrandan hərbi xidmətə çağırılmış gizir Sənan Ağayev və Hacıqabuldan hərbi xidmətə çağırılmış Vüqar Qasimovdur. Kapitan İlqar Əsədov və gizir Anar Əliyev isə yaralanıblar. Şəhid

Rusiya və Qərbin ortaq "5-ci kolon"u - ermənilər...

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

"Qarabağ münaqişəsini yalnız hərbi yolla həll etmək olar. Bu problemin heç bir siyasi və ya diplomatik çözümlərindən söhbət gedə bilməz". Belə bir maraqlı açıqlamaları Rusiya İslam Komitəsinin sədri, ilahiyyatçı-politoloq Heydər verrib. Politoloqun qənaətinə, ümumiyyətlə, Cənubi Qafqazda erməni faktının olması Rusiyanın imperialist siyasətinin nəticəsidir.

Sitat: "Rusiya erməniləri regionda islamın, müsəlmanların hökmranlığını neytrallaşdırmaq üçün bir alət, "5-ci kolon" kimi istifadə edirdi". Politoloq həmçinin ermənilərlə sülh yolu ilə razılığa gəlməyin mümkünsüz olduğunu deyib. "Azərbaycanın tek yolu Ermənistanın himayədarlarının öz problemlərinə başı qarışan zaman hücumla keçməsidir. Burada, əlbəttə ki, Rusiya nəzərdə tutulur" - əlavə edib o.

Bu fikirlərlə razılaşmamaq çətindir. Ancaq iş ondadır ki, Rusiya Azərbaycanın hərbi yola əl atmasına seyrçi qalsa belə, eyni mövqeni Qərbin də sərgiləyəcəyini əminliklə söyləmək çətindir. Yəni əngəl şimaldan gəlməyə də, qərbdən yaradıla bilər. Bir neçə ciddi faktordan bunu görmək olar.

Əvvəla, Rusiya kimi artıq ABŞ, Avropa da ermənilərdən bölgədə Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı "5-ci kolon" qismində istifadə edir. Və belə görünür, hələ uzun müddət də yararlanmaq niyyətindədirlər. Yaddan çıxarmayaq ki, Amerika və Avropadakı erməni lobbisi Rusiyadakından qat-qat böyük və mütəşəkkildir...

İkincisi, bugünlərdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ölkənin Avropa Birliyinə (AB) qəbuluna süni əngəllərin yaradılması ilə bağlı çox dəyərli bir fikir söyləmişdi. Ərdoğan on illərlə Türkiyəni öz qapısı arxasında əsassız yere gözlədən qurumdan ötrü ölkəsinin əldən getmədiyini, bu quruma artıq marağını öldüyünü bildirmiş və əlavə eləmişdi: "Baxaq görək, Avropa Birliyi xristian klubu olmadığı sübut edə biləcəkmi?"

Gerçək həm də ondan ibarətdir ki, AB üzvləri arasında istər demokratik, istərsə də iqtisadi göstəricilərə görə qardaş ölkədən qat-qat aşağı səviyyəli dövlətlər var. Əmin ola bilərsiniz, əgər Rusiya maneəsi olmasaydı, Gürcüstan və Ermənistan da indi AB-nin üzvləri idi, qardaş ölkə isə hələ də qapı arxasında saxlanılırdı. Xristian klubu, gizli xristian təəssübkeşliyi, islamofobiya necə olur ki? Türkiyə timsalında bu amil bariz şəkildə özünü göstərmirmi?

Məsələhətdir ki, bütün məsələlərdə Qərbi gözüyümülu haqlı çıxaran, Qərbdəki bəzi dairələr kimi İslamdan "xoxan" düzəltməyi xoşlayan yerli psevdodemokratlar bu barədə düşünlər...

Hər halda, Türkiyə modern müsəlman dövləti olaraq AB-yə qoşulmaq üçün nələr eləmədi, amma bundan basdılar, gah "erməni", gah "kürd məsələsi"ni ortaya atdılar. Halbuki SSRİ-nin, sosialist düşərgəsinin çöküşündən sonra irili-xirdalı bütün Şərqi Avropa və üç Baltıqyanı ölkə inkişaf səviyyəsinə mənfi qoyulmadan AB və NATO-ya qəbul olunublar.

Sözü ona gətiririk ki, Qərbin siyasətində etiraf edilməyən gizli islamofobiya indinin söhbəti deyil. Bu da bir neçə digər sanballı dəlil-sübut:

1. Nədən Dağlıq Qarabağ məsələsində Bakıdan bir ovuc erməni üçün müqəddəratı təyin etmə hüququ (referendum haqqı) istəyən Qərb Abxaziya, Cənubi Osetiya, Krım, Donbas separatçılığına gələndə tam əks mövqə sərgiləyir, Gürcüstanın, Moldovanın, Ukraynanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiklərini bəyan etməkdən yorulmur?!

2. Nə üçün Abxaziya, Cənubi Osetiya, Dnestryanı bölgə, Krım və Donbasın separatçı liderlərinin Qərbə girişini yasaqlayan, onlara sanksiyalar tətbiq edən demokratik Qərb Qarabağdakı separatçı rejimin rəhbərlərinə illərdir qucaq açıq, onların Qərb dövlətlərinə səfərlərinə şərait yaradır, hələ üstəlik, bu separatçı rejimə hər il on milyonlarla dollar maddi yardım ayırır? Ona görə ki, Gürcüstan və Ukraynadan fərqli olaraq Azərbaycan müsəlman-türk ölkəsidir?

Yəqin ki, belədir. Bunu indi tək biz demirik ki. Ən qatı qərbpərəst Vəfa Quluzadə də deyir, başqa ekspertlər də bu reallığı demokratik dünyanın ciddi yanlığı, ədalətsizliyi kimi təəssüflə etiraf edirlər.

3. Niyə Qərb işğalçı Rusiyaya sanksiyalar tətbiq etdiyi halda, Ermənistanı yardım edir, təcavüzkarın blokadadan çıxarılması üçün Türkiyəyə təzyiqlər göstərir?

4. Nədən BMT TŞ-nin Dağlıq Qarabağa dair qətnamələri on illərdir yerinə yetirilməmiş qalır? Əgər işğalçının yerində Ermənistan deyil, Azərbaycan olsaydı, Qərb dünyası buna çoxmu düzüm göstərirdi?..

Cəbhədə gərginlik; ordumuz 3 şəhid verdi, yaralıları var

Düşmənin isə yanvar ayında 17 hərbi qulluqçusu məhv edilib, 20 hərbiçisi yaralanıb

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmrinə əsasən şəhid hərbi qulluqçular ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə təltif ediliblər. Müdafiə Nazirliyi xüsusi olaraq qeyd edir ki, biz öz xalqımızın yaxınlarına və əzizlərinə dərin hisslərlə başsağlığı verir və səbr diləyir!

olan gizir Sənan Ağayev üç yaşlı uşağı vardı.

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

□ **CAVID TURAN**

Azərbaycanda antiterror hazırlıqları gücləndirilib

Arzu Nağıyev: "Terror təhdidləri, yaxınlaşan Avropa Oyunları hüquq-mühafizə orqanlarının gücləndirilmiş iş rejiminə keçməsinə şərtləndirir..."

"Yeni Müsavat"ın ötən sayında Bakıda yerləşən xarici ölkə səfirlikləri və diplomatik nümayəndəliklərdə təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi ilə bağlı yazı dərc olunub. Məqalədə qeyd olunur ki, səfirliklərin mühafizəsinin gücləndirilməsi regionda cərəyan edən siyasi-hərbi konfliktlərlə bağlıdır. O da qeyd olunur ki, hazırda ciddi terror təhlükəsi olmasa da, qabaqçılıq tədbirlər dünyanı təhdid edən terror təşkilatlarının yaratdığı psixoloji gərginliyi aradan qaldırmağa və səfirliklərin özünü güvəndə hiss etməsi üçün şərait yaratmağa xidmət edir.

Bizə çatan məlumata görə, son günlər paytaxtda insanların gur olduğu ərazilərdə, o cümlədən iri avtomobil parklarında xüsusi yoxlamalar həyata keçirilir. Avtomobillər iri parklara daxil olarkən yoxlanılır. Axır vaxtlar isə Azərbaycanda terror təhlükəsi ilə bağlı məlumatlar çoxalmağa başlayıb. Qərb mediasında xüsusən son aylarda bir neçə dəfə İŞİD-in Azərbaycanda terror törədə biləcəyi ehtimalları ilə bağlı yazılar dərc olunub.

2012-ci ildə ilk dəfə Azərbaycanlıların Suriyaya gedərək radikal qrupların tərkibində döyüşlərə qatıldığı haqda məlumatlar mediaya çıxdı. Sonradan məlum oldu ki, Azərbaycanlılar Suriyada müxtəlif radikal islamçı qrupların tərkibində döyüşürlər. Onlardan 50 nəfərdən çoxu döyüşlərdə öldürüldü. Bir qismi isə yaralanaraq və ya döyüşlərdən qaçaraq Azərbaycana qayıdıb. Bu günədək geri qayıdanlardan bir qismi həbs olunub və mühakimə olunub.

Ancaq bu tədbirlərə baxmayaraq Azərbaycandan Suriyaya

döyüşlərə qatılmaq üçün gəncələr var. Eyni zamanda ehtimal olunur ki, Azərbaycanda Yaxın Şərqdən savaştan qayıdan çoxlu sayda islamçı var. Bu cür şəxslər isə hazırda dövlətlər üçün potensial təhlükə mənbəyinə çevrilib. Son olaraq Fransada, daha sonra Belçikada törədilən terror aktlarını məhz Yaxın Şərqdən döyüşlərdən qayıdanların törətməsi artıq Avropanı ayağa qaldırıb.

Bu arada məlum olub ki, Avropa ölkələri, o cümlədən Türkiyə xüsusi xidmət orqanları vasitəsilə İraq və Suriyada radikal qrupların tərkibində döyüşən insanların məlumat bankını hazırlayırlar. Türkiyə mətbuatı İŞİD sirlərində savaşa 15 min əcnəbi döyüşçüdən 8 min nəfərə yaxın barədə məlumatları dəqiqləşdirib. Avropa ölkələrinin müvafiq hökumət qurumlarının koordinasiya fəaliyyəti nəticəsində Türkiyəyə gələrək burdan Suriya və İraqa keçən radikalaların yerdə qalan hissəsi barədə məlumatlar araşdırılır.

Azərbaycanda radikal is-

Arzu Nağıyev

lamçuların sayı, eyni zamanda son illərdə Yaxın Şərqdə gedərək döyüşlərə qatılan ölkə vətəndaşlarının sayının artması, eləcə də Yaxın Şərq regionuna yaxınlıq, Şimali Qafqazın sərhəd ölkəsi olması Azərbaycana da radikal islamçı qruplaşma təhdidini artırır. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan hazırda müsəlman dünyasında Qərblə yaxından əməkdaşlıq edən, hərbi-təhlükəsizlik məsələlərində Qərb cəbhəsində dayanan azsaylı dünyəvi ölkələrdən biridir.

****

Ölkədə terror təhlükəsini real edən məqamlardan biri də bu il keçiriləcək Avropa Oyunlarıdır. Adətən bu cür hadisələr terror təşkilatlarının diqqətində olur. İki il əvvəl Bakıda keçirilən "Eurovision" mahnı yarışması ərəfəsində ölkəmizdə bir neçə terror cəhdi olub. Rəsmi məlu-

mata görə, cinayətkar silahlı birləşmənin əsas məqsədlərindən biri "Eurovision-2012" mahnı müsabiqəsi ərəfəsində və keçiriləcəyi zaman Bakı şəhərində ayrı-ayrı qruplar tərkibində terror-təxribat aksiyalarını törətmək, kütləvi şəkildə adamların həlak olması məqsədilə partlayışlar və silahlı basqınlar təşkil etmək olub. Rəsmi məlumatda o da qeyd olunur ki, həmin vaxt terrorçular Bakı şəhərində əcnəbilərin daha çox olduqları və qaldıqları yerlərdə, o cümlədən "Hilton Bakı" və "JW Marriot Hotel Absheron" və digər mehmanxanalarda, eləcə də hər vaxtla biletlər əldə etməklə "Eurovision-2012" mahnı müsabiqəsinin keçiriləcəyi "Baku Crystal Hall"-da və Dövlət Bayraq Meydanında irimiqyaslı partlayışlar törətməyi planlaşdırıblar.

Sabiq təhlükəsizlik zabiti, politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan uzun illər terror təhdidi ilə qarşı-qarşıya olan bir ölkə kimi hər zaman bu cür təhdidlərə hazırlıq olub: "Bu gün bütün dünyada belədir və son hadisələr göstərir ki, heç bir dövlət bundan sığortalanmayıb. Sadəcə olaraq, hər ölkədə forma və məzmunundan asılı olaraq, bu təhdidlər çox və ya az ola bilər. Bu gün isə ölkəmizin ilk Avropa oyunları kimi çox mötəbər və genişmiqyaslı bir tədbirə ev sahibliyi edəcəyi bir ərəfədə əlbəttə ki, hər şeydən əvvəl təhdidlərə qarşı tədbirlər görülməlidir. İstər Ermənistan, istərsə də onun havadarları hər bir üsulla regionda, o cümlədən Azərbaycanda qeyri-stabil vəziyyət imici yaratmaqla, tədbirin keçirilməsinə əngəllər törətməyə çalışırlar".

A.Nağıyev deyir ki, mövcud terror təhdidləri, həmçinin yaxınlaşan Avropa Oyunları Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının gücləndirilmiş iş rejiminə keçməsinə şərtləndirir. Bu səbəbdən də təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi, yoxlamalar normal qarşılanmalıdır.

□ **KƏNAN**

Yanvarın 22-də İqtisadiyyat və Sosial İnkişaf mərkəzi Mərkəzi Asiya regionu üzrə ən aparıcı beynin mərkəzi seçilib. Qurumun rəhbəri Vüqar Bayramovla söhbətə bu məqamdan başlasaq da dünya və Azərbaycan iqtisadiyyatının gündəminə də toxunduq.

- Vüqar bəy, Mərkəzi Asiya regionu üzrə beynin mərkəzi seçilməyiniz münasibətilə təbrik edirik. Bir qədər bu nominasiya və şərtlər haqqında bilgilərlə tanış olmaq istəyirəm?

- Hər ilin fevralından ABŞ-ın Pensilvaniya Universiteti 182 ölkədə 7 mindən artıq qurum arasında sorğu keçirərək regionlar üzrə ən yaxşı beynin mərkəzlərini seçir. Sorğular 1200-ə qədər ekspert qiymətləndirir. Bu sırada Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ekspertləri də var. Proses noyabrda başa çatır, sonuclar isə yanvar ayında elan edilir. Bizim təşkilat fərqli ölkələrdən bir neçə kateqoriya üzrə namizəd vermişdi. Onu da vurğulayım ki, Azərbaycan Güney Qafqaz və Mərkəzi Asiya regionunda olduğu üçün biz bu regionu təmsil edən qurumlar arasından seçmişik. Pensilvaniya Universiteti bu sorğunu 4 ildir aparır və hər il bizim İqtisadiyyat və Sosial İnkişaf Mərkəzi regionun aparıcı beynin mərkəzi seçilir. Biz budəfəki sorğuda həm də dünyada ən yaxşı idarə olunan beynin mərkəzləri sırasında 7-ci olmuşuq. Bizim 2014-cü ildə hazırladığımız "Gömrük İttifaqına üzvlük: Azərbaycan üçün strategiyanın hazırlanması" kitabımız dünya beynin mərkəzlərinin hazırladığı 25 ən yaxşı əsər siyahısına daxil edilib. Azərbaycanda hazırlanan bir çox araşdırmalar, elmi əsərlər global anlamda diqqət cəlb etmir. Bu mənada bizim üçün çox sevindiricidir ki, elmi fəaliyyətimiz dünyanın aparıcı elm mərkəzlərinin diqqətindədir. Bizim seçilməyimiz əsas şərtlərdən biri apardığımız araşdırmaların tam müstəqil olmasıdır. Biz hər zaman tam müstəqil mövqə ortaya qoyuruq. İstər Azərbaycan, istərsə də digər ölkələrlə bağlı araşdırmalar apararkən eğer hökumətlər doğru siyasət aparırsa, biz bunu təqdir edirik, ancaq problemlər varsa, təbii, biz onları göstərir və konkret təkliflər irəli sürürük. Bizim 2014-cü ildə apardığımız araşdırmalara Britaniyanın "Financial Times"-i, ABŞ-ın ünlü NSBS, ABC telekanalları da daxil olmaqla dünyanın bir çox nüfuzlu media quruluşları istinad edir. Digər tərəfdən, 2014-cü il Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti institutları üçün yetərincə gərgin, çətin bir il oldu. Bütün bu şərtlər daxilində regionun aparıcı qurumu olaraq seçilməyimiz bizim üçün olduqca sevindiricidir. Bu sadəcə bizim üçün bir uğur yox, ölkəmiz üçün də ciddi bir mesaj və məsuliyyətdir. Çalışacağıq ki, digər global qiymətləndirmələrdə də yerimizi qoruyub saxlaya bilək.

- Avrasiya İttifaqı ilə bağlı zərərən söz açdınız. Bugünkü proseslər göstərir ki, qurum artıq Rusiya prezidenti Putinin çalışdığı formatdan, həm də monadən uzaqdır. Siz prosesin hansı istiqamətə inkişaf edəcəyini düşünürsünüz? Bu proses Azərbaycana nələr diqqət edə bilər?

- Bizim araşdırmalarımız göstərir ki, eğer Azərbaycan Avrasiya İttifaqına üzv olsa, qeyri-neft sektorunda ÜDM-in həcmi arta bilər. Bu, müsbət tendensiya kimi gö-

rünse də qısamüddətli dövrə aiddir. Ancaq orta və uzunmüddətli dövrdə Avrasiya İttifaqına üzvlük Azərbaycanın iqtisadi maraqlarına uyğun deyil. Çünki Azərbaycan qurumuna daxil olduqdan sonra neft siyasəti daxil olmaqla, xarici ticarətlə bağlı bütün siyasətini di-

- Öncə bir məqamı deyim ki, Avronun məzənnəsinin aşağı düşməsi manatın möhkəmlənməsi anlamına gəlmir. Azərbaycan manatı ABŞ dollarına bağlıdır. Manatın avroya nisbətə möhkəmlənməsinin səbəbi avronun dollara nisbətə ucuzlaşma-

mətinin enməsi və Rusiya rublunun devalvasiyası fonunda ölkədə dollara tələbat yüksəkdir. Eđer 2014-cü ilin birinci yarısında Milli Bank manatın kursunun saxlanması üçün döviyyədən dollar çıxarıb, döviyyəyə manat daxil edirdisə, artıq proses fərqli

milyard dollara yaxınlaşacaq. Neftin qiyməti isə indi heç 60 dollar səviyyəsində deyil. Bir tərəfdən Mərkəzi Bank öz valyuta ehtiyatlarını xərcləyir, digər tərəfdən Neft Fondundan büdcəyə transferlər edilir. Bu ona gətirib çıxaracaq ki, 2015-ci ilin sonun-

da Azərbaycanın dövlət rezervləri 2014-cü ilə müqayisədə aşağı olacaq. Rezervlərin kəskin azalması ölkə üçün ciddi problemdir.

Yazının daha geniş variantı müsavat.com saytında yerləşdirilib.

□ Ayyun MURADXANLI

"Avronun məzənnəsinin aşağı düşməsi manatın möhkəmlənməsi anlamına gəlmir"

Vüqar Bayramov: "Azərbaycan manatın kursunun saxlanmasına ayda 1,5 milyard manat xərcləyir"

"Eđer Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına üzvlüyü alternativsiz olsa, o zaman Britaniya modelindən istifadə edilə bilər. Bu model birliklərdə təmsil olunarkən müəyyən istisna hüquqlarının olmasını nəzərdə tutur"

gər üzv dövlətlərlə koordinasiya etməlidir. Bu isə qısamüddətli dövrdə əldə edilən gəlirin orta və uzunmüddətli dövrdə faktiki olaraq itirilməsinə gətirib çıxara bilər. Eđer Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına üzvlüyü alternativsiz olsa, o zaman Britaniya modelindən istifadə edilə bilər. Bu model birliklərdə təmsil olunarkən müəyyən istisna hüquqlarının olmasını nəzərdə tutur. Bu şərtlərdə Azərbaycan ən azı enerji siyasətində öz suverenliyini qoruya bilər. Biz bu araşdırmanı apararkən ən çağdaş metodologiyalardan istifadə etmişik. Burada iqtisadi amillərlə yanaşı, geosiyasi faktorlar da nəzərə alınır.

- Son günlər Azərbaycan iqtisadiyyatında manatın möhkəmlənməsi müşahidə olunur. Bu tendensiya avroya nisbətə daha aydın görünür. Sizcə, bu qədər qiymətli valyuta Azərbaycana ümumiyyətlə gərəkirmi? Dövlət və vətəndaş bunda nə qazanar, nə itirər?

sıdır. Avro dollara nisbətə məzənnə itirirsə, avtomatik olaraq manata nisbətə də ucuzlaşır. Manatın yuxarı kursuna gəlincə, möhkəm manat Azərbaycan üçün arzuolunan deyil. Neftin dünya bazarındaki qiyməti yüksək olan zaman Azərbaycanın neft gəlirləri çox olan zaman Milli Bank manatın yumşaq məzənnəsinin aşağı salınması prosesinə getməli idi. Biz bununla bağlı hökumətə dəfələrlə təkliflər vermişdik. Əldə bu siyasəti yürütmək üçün çox ciddi resurslar olduğu vaxtda, çox təəssüf, Mərkəzi Bank buna getmədi.

- Biz bundan nə qazanardıq? - Eđer bu siyasət həyata keçiriləydi, 1 manat 1 dollar səviyyəsinə gətirilə bilərdi. Bunun üstünlüyü odur ki, möhkəm manat Azərbaycandakı məhsulların dünya bazarında daha bahalı olmasına gətirəcəkdi. İndi Azərbaycanın bu siyasəti həyata keçirmək imkanı yoxdur. Neftin qiymətinin enməsi və Rusiya rublunun devalvasiyası fonunda ölkədə dollara tələbat yüksəkdir. Eđer 2014-cü ilin birinci yarısında Milli Bank manatın kursunun saxlanması üçün döviyyədən dollar çıxarıb, döviyyəyə manat daxil edirdisə, artıq proses fərqli

şərtlərdə olardı. Dekabrda Mərkəzi Bank manatın məzənnəsinin saxlanması üçün döviyyəyə 1,3 milyard dollar vəsait buraxıb. Yanvarda bu xərclər 1,5 milyard dollara yaxınlaşdı. Bu, Milli Bankın valyuta ehtiyatlarının kəskin azalmasına səbəb olur. 2014-cü ildə Milli Bankın valyuta ehtiyatları 17 milyard dollar idisə, indi 13 milyard dollardır. İndi manatın hətta 1-2 faiz aşağı düşməsi manata inamın kəskin azalmasına səbəb ola bilər. Bu halda dollara tələbat daha da arta və qara bazar yarana bilər. Artıq bayram və istirahət günlərində valyutadəyişmə məntəqələrinin bir qisminde dollar tapmaq problemidir. Milli Bankın bir neçə ay öncədən prosesini doğru qiymətləndirməməsi valyuta ehtiyatlarının ayda 1,5 milyard azalmasına səbəb olur. Bu, Azərbaycan üçün ciddi itkidir.

- Dünya bazarında neftin qiymətinin enməsi, rublun devalvasiyası səbəbindən Azərbaycana Rusiyadan daxil olan vəsaitin azalması Azərbaycan iqtisadiyyatına ciddi təsir edən faktorlardır. Yazın 6 ayda bu tendensiyalar ölkə iqtisadiyyatında hansı açığı yarada bilər?

- 2015-ci ilin birinci yarısında ciddi problemlər gözlənilir. Eđer neftin dünya bazarında qiymətləri aşağı-yuxarı 50 dollar qalsa, Azərbaycanı 2017-ci ildə ciddi problemlər gözləyə bilər. Bu il Dövlət Neft Fondu dövlət büdcəsinə 10,3 milyard manat vəsait transfer edəcək. Bu isə o deməkdir ki, dövlət büdcəsinin 53,4 faizi Dövlət Neft Fondunun hesabına formalaşacaq. Dövlət Büdcəsinin 35 faizi isə qeyri-neft sektorunun hesabına formalaşmalıdır. Bu həm də o deməkdir ki, dövlət büdcəsinin 88,8 faizi əldə olan vəsaitlər hesabına formalaşacaq. Bu, 2015-ci il üçün problem yaratmır. Problem odur ki, Dövlət Neft Fondu 2015-ci ildə 10,3 milyard manat dövlət büdcəsinə köçürəcək, təxminən 1 milyard manat "Cənub dəhlizi" çərçivəsində görülən işlərə xərclənəcək. Faktiki olaraq bu ona gətirib çıxaracaq ki, Dövlət Neft Fondu 12 milyarda yaxın vəsait xərcləyəcək, real gəlirləri isə bundan xeyli az olacaq. Rəsmi hesablamalarda defisit 2 milyard olacağı göstərilərsə də, real deyil. Hesablamalarımız göstərir ki, neftin dünya bazarındaki qiyməti 60 dollar olsa, gəlirlər 6,5

Manat dünyada üçüncüdür

Dünya bazarında neftin ucuzlaşması demək olar ki, əksər ölkələrin valyutalarına təsirsiz ötüşmədi. İqtisadi proseslər bəzi valyutaların, xüsusən də neft gəlirlərindən asılı olan ölkələrin pul vahidlərinin dəyərdən düşməsinə səbəb oldu.

Məsələn, 2014-cü ildə rus rublu 80%, qazax tengəsi 19%, türkmən manatı 22%, Belarus rublu 17%, Ukrayna qrivnası 90%, Türkiyə lirəsi 8% ucuzlaşdı.

Ancaq Azərbaycan hökuməti manatın nə 2009-cu ildə global böhran baş verəndə, nə də neftin ucuzlaşdığı indiki mərhələdə ucuzlaşmasına imkan verir.

Bəs görəsən, dünya ölkələrinin valyutaları arasında manata nisbətə ən bahalı pul vahidi hansidir?

Azərbaycanın Mərkəzi Bankının yanvarın 26-da verdiyi açıqlamaya görə, hazırda manata nisbətə ən bahalı valyuta Küveyt dinarıdır. Bu pul vahidinin dəyəri 2,65 AZN təşkil edir.

Ən dəyərsiz pul vahidi isə İran rialıdır. Belə ki, 100 İran rialının manatla ekvivalenti 0,0022 AZN təşkil edir.

Dünya ölkələrinin valyutalarını sıralasaq, burada ilk sıradakı Küveyt dinarından sonra ingilis funt sterlinqi (GBR) gəlir: 1 GBR 1,17 manatdır.

Dünya valyutalarının bu günə olan rəsmi kursunun manata nisbətə məzənnəsinə görə, avro 4-cü, ABŞ dolları 5-ci, gürcü laris 10-cu, Türkiyə lirəsi 11-ci, Rusiya rublu 36-cı sıradadır. İran rialı isə qeyd etdiyimiz kimi, sonuncu pillədədir.

"Yeni Müsavat" Azərbaycan Mərkəzi Bankına istinadən həmin siyahını təqdim edirik:

1. Küveyt dinarı (KWD) - 2,65 AZN
2. İngilis funt sterlinqi (GBR) - 1,17 AZN
3. İsveç franksı (CHF) - 0,8922 AZN
4. Avro (EUR) - 0,877 AZN
5. ABŞ dolları (USD) - 0,7844 AZN
6. Kanada dolları (CAD) - 0,63 AZN
7. Avstraliya dolları (AUD) - 0,6182 AZN
8. Sinqapur dolları (SGD) - 0,5832 AZN
9. Yeni Zelandiya dolları (NZD) - 0,5828 AZN
10. Gürcü laris (GEL) - 0,3907 AZN
11. Türkiyə lirəsi (TRY) - 0,3316 AZN
12. Braziliya rialı (BRL) - 0,3041 AZN
13. Yeni türkmən manatı (TMT) - 0,221 AZN
14. Malayziya rinqiti (MYR) - 0,2173 AZN
15. BƏƏ dirhemi (AED) - 0,2136 AZN
16. Səudiyyə Ərəbistanı rialı (SAR) - 0,2087 AZN
17. Polşa zlotası (PLN) - 0,2084 AZN
18. İsrail şəkeli (ILS) - 0,1952 AZN
19. Tacik somonisi (TJS) - 0,1418 AZN
20. Çin yuanı (CNY) - 0,1254 AZN
21. Danimarka kronu (DKK) - 0,1178 AZN
22. Misir funtu (EGP) - 0,106 AZN
23. Honk Konq dolları (HKD) - 0,1012 AZN
24. Norveç kronu (NOK) - 0,1008 AZN
25. İsveç kronu (SEK) - 0,094
26. Argentina pesosu (ARS) - 0,0911 AZN
27. Cənubi Afrika randı (ZAR) - 0,0687
28. Meksika pesosu (MXN) - 0,0535 AZN
29. Ukrayna qrivnası (UAH) - 0,0496 AZN
30. Moldova leyı (MDL) - 0,0447 AZN
31. Çexiya kronu (CZK) - 0,0317 AZN
32. Özbək somu (UZS) - 0,0323 AZN
33. Tayvan dolları (TWD) - 0,0251 AZN
34. Qırğız somu (KGS) - 0,013 AZN
35. Hindistan rupisi (INR) - 0,0128
36. Rusiya rublu (RUB) - 0,0123 AZN
37. Qazaxistan tengəsi (KZT) - 0,0042 AZN
38. 100 Yapon yeni (JYP) - 0,6668 AZN
39. 100 Cənubi Koreya vonu (KRW) - 0,0727 AZN
40. 100 Livan funtu (LBP) - 0,0519 AZN
41. 100 İndoneziya rupiası (IDR) - 0,0063 AZN
42. 100 Belarus rublu (BYR) - 0,0052 AZN
43. 100 İran rialı (IRR) - 0,0029 AZN

Məlumat üçün bildirik ki, manatın dollardan savayı digər valyutalara nəzərən məzənnəsi çarpaz şəkildə müəyyənləşdirilir. Belə ki, dolların həmin valyutalara münasibətdə məzənnəsinin dəyişməsi paralel olaraq, manatda da öz əksini tapır.

Xatırladaq ki, Azərbaycan 2006-cı il yanvarın 1-dən etibarən yeni manata keçib. Həmin dövrdə 1 yeni manat (AZN) 5000 köhnə manata (AZM) bərabər tutulub.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

"Milyarderlər İttifaqı" rəhbərinin revans planına zərbə

Azərbaycanlıların Federal Milli-Mədənə Muxtariyyəti "AzerRos"un yanvarın 17-də Moskvada keçirilən növbədənkonar qurultayı haqda məlumat vermişdik. Yada salaq ki, qurumun fəxri sədri Söyün Sadıqovun rəhbərliyi ilə baş tutan toplantıda Azərbaycanın baş nazirinin sabiq 1-ci müavini Abbas Abbasovun sədri olduğu "AzerRos" Ağsaqqallar Şurası ləğv edilib, onun bilavasitə dəstəyi ilə prezident olmuş Asif Məhərrəmov isə rəhbərlikdən uzaqlaşdırılıb.

Abbas Abbasovdan

Putinə şikayət hazırlanır

"AzerRos" ətrafında intriqa yeni mərhələyə keçib; Kreml başçısı təşkilatın gələcəyi məsələsində rəsmi Bakının iradəsini də ciddiyyə alacaqmı?..

nin müavini Qüdsi Osmanov iştirak edərək qurultay iştirakçılarını təbrik edib, onlara uğurlar diləyib. Yeni ortada rəsmi Bakının da siyasi iradəsi və qətiyyəti hiss olunur.

Sadalanarlara rəğmən, gələn məlumatlardan belə görünür ki, şərti desək, "məğlub" tərəf sakit oturmaq niyyətində deyil və qurum uğrunda mübarizəni mümkün, hətta qeyri-mümkün vasitələrlə davam etdirmək əzmindədir. Bu xüsusda təşkilat daxilindəki və ətrafındakı son durumla bağlı əldə elədiyimiz yeni təfərrüatları mövzuya marağını nəzərə alaraq, oxucuların diqqətinə çatdırırıq.

Yeni təfərrüatlardan biri qurultay ərəfəsi situasiya ilə bağlıdır. Bəlli olur ki, tədbirin baş tutmaması üçün Abbasov tərəfdarları əllərindən gələni edib, hətta onun alınmaması üçün OMON qüvvələrindən belə istifadə olunub. Halbuki qurultay iştirakçıları arasında Azərbaycan səfirinin

müavini, rəsmi şəxs sayılan Qüdsi Osmanov da olub.

O da bildirilir ki, Asif Məhərrəmov və Abbas Abbasovdan narazı fəal üzvlər mütemadi təqib edilib, onlar haqda, onların "qanunsuz biznesi" haqda hüquq-mühafizə orqanlarına anonim məlumatlar göndərilib, əsas-sız yoxlamalar həyata keçirilib, bir sıra digər təzyiqliq üsullardan istifadə olunub.

Belə görünür, 17 yanvar tədbirindən sonra bu təqib və təzyiqlər güclənəcək. Ələlxüsus, Asif Məhərrəmovun Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarında əlaqələrindən yararlanaraq buna gətirdiyi, 17 yanvar tədbirini pozmağa çalışdığı qeyd edilir. Onun özü də etiraf edir ki, bütün bunları birbaşa Abbas Abbasovun göstərişi ilə edir. Elə bunun nəticəsində tədbirin keçirildiyi əraziyə polis qüvvələri yeridilib, elektrik kəşilib.

Lakin bu kimi "kontur-tədbirlər" qurultaya mane ola bilməyib. Polislə qarşıdurma baş verməyə

də, faktın özü Asif Məhərrəmovun müraciətinə Moskva hüquq-mühafizə orqanlarının çevik reaksiyası diqqət çəkib. Bundan əlavə, məlum olub ki, regionlardan qurultay nümayəndələrinə FSB (FTX) əməkdaşları təzyiqliq edərək, onlardan israrla Moskvaya getməməyi xahiş ediblər...

Bu kimi faktlar əlbəttə ki, Abbasov-Məhərrəmov tandeminin "yuxarılarla" yaxşı əlaqələrinin olduğunu bir daha təsdiq edir. Ancaq gerçək həm də budur ki, son anda rəsmi Kreml qurultayın işinə mane olmayıb. Çatan başqa məlumata görə isə mövcud durumla bağlı azərbaycanlılar Rusiya prezidenti Vladimir Putinə müraciət ünvanlama-

Manat cıranlar və "manat yeyənlər"

Azər RƏSİDOĞLU

İki müğənni bacının efiərdə pul cırması ura patriot hisslərimizi cusa gətirdi. Əlbəttə ki, milli valyutaya hörmətsizlik qınaq obyektinə çevrilməlidir. Lakin elliklə iki gənc xanəndəni xalq düşməni elan etmək artıq sırf azərbaycansayağı davranışdır.

Türkiyədə heç kəs bayrağa və milli valyutaya sayğısız davrana bilməzdi. Bunun bədəli ağır olardı. Bu, illərlə formalaşan düşüncə sistemidir. Azərbaycanda isə iki müğənninin şou yaratmaq üçün manat cırmasına göstərilən təkpinin alt qatındakı riyakarlıq açıq-aydın hiss edilir. Türkiyədən fərqli olaraq, Azərbaycanda illər boyunca toylarda şabaş səpələyib, milli valyutamızı ayaqlar altına tapdalayıblar. O zaman milli valyutaya hörmətsizlik barədə az adam düşünüb.

Efiərdə manat cırmaq əlbəttə ki, nöqsandır. Lakin "manat yemək" daha nöqsanlıdır. Müxtəlif hesablamalara görə, məmurlarımızın deklarasiyadan gizlətdiyi maliyyənin məbləği 50 milyard manatdır. Ofşor zonalarda siyasi elitaya məxsus maliyyə də elə təqribən bu qədərdir. Bu pullar hər bir vətəndaşın cibindən çıxarılan manatlardır. Lakin az adam özündə "manat yeyilməsi"ne etiraz etmək cürəti tapır. Halbuki "manat yeyilməsi"ne etiraz daha irimiqyaslı olmalı idi.

Hakimiyyət strukturları üzərində ictimaiyyətin, mətbuatın nəzarət edilməsi, dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığa nail olmağa səy göstərmək manat cıran bacılara savaşı açmaqdan daha vacibdir.

Gəlir deklarasiyası imzalamayan, heç kəsə hesabat verməyən məmurların "manat yeməsi" manatı cırmaqdan daha ağır cinayətdir. Lakin nə həmin hallara, nə də ki irimiqyaslı qanunsuzluqlar etmiş məmurlara qarşı mübarizə barədə düşünmə bilməyən bacıları hədəf kimi seçiblər. Əslində utancverici haldır.

Məhkəmə sisteminin icra strukturunun əlavəsinə çevrildiyi, ən xırda məmurun belə özünü ölkənin sahibi kimi apardığı bir ölkədə, harın bir məmurun əyyaş övladının tərbiyəsizliyi fonunda manat cırmaq sıradan bir məsələ təsiri bağışlayır.

Ölkədə sosial ədalətsizlik, siyasi sistemin dağıdılması, demokratik təsisatların məhv edildiyi bir zamanda manat cıranlara qarşı "amansız mübarizə" alqışlana bilməz. Ölkənin müstəqilliyinə xarici təhdidlərin artdığı bir zamanda, Azərbaycanın təhlükəsizlik strategiyasının bütün nöqsanlarının daha qabarıq şəkildə meydana çıxdığı bir vaxtda rüşvətxor bir məmur hər halda müğənni bacılardan daha çox təhlükə kəsb edir.

Bu ölkədə o qədər qanunsuzluqlar baş verir ki, efiərdə pul cırmaq onun yanında məsumluğa bənzəyir.

Məmurlar ordusunu sadə vətəndaşla heç bir mənəvi dəyər bağlamır. Neft və milyonların sahibləri ölkənin böyük əksəriyyətini təşkil edən kasıb təbəqəni artıq heç sonuncu sort da hesab etmirlər.

Vətəndaşların evlərini başına uçuran, onların bütün hüquqlarını addımbaşı pozan, söyən, təhqir edən, əxlaqsız təkliflərdə bulunan məmur övladlarının qara örtüklü avtomobilədən dünya başqa cür görünür. Ölkənin sərvətini talayan, əhalisini dilənçi vəziyyətinə salan məmurlar ordusu ilə müqayisədə iki gənc müğənninin günahı adi şıltaqlıq kimi dəyərləndirilə bilər.

Azərbaycanın siyasi sistemi artıq törəmə verməyə başlayıb. Xəstəliyin başlıca səbəbi isə manat cırmaq deyil...

cu ölkənin ÜDM-dən təxminən iki dəfə çoxdur. Əksər Avropa ölkələrində xarici borc ÜDM-in 100 faizinə yaxındır.

Xarici borcun ÜDM-də payına görə Azərbaycan MDB ölkələrində də geridə qoyur. Bu rəqəm Özbəkistanda 14, Rusiyada 35, Gürcüstanda 60, Ermənistanda 64, Ukraynada 65, Belarusda 50 faizdir".

Vüqar Bayramov bildirib ki, Azərbaycan nəinki MDB-də, eyni zamanda Mərkəzi-Şərqi Avropa ölkələrində xarici borcun ÜDM-dəki payına görə ən yaxşı göstəricilərə malikdir: "Eyni zamanda Azərbaycan dövlət rezervlərinin ÜDM-dəki payına görə MDB-də, eləcə də Mərkəzi-Şərqi Avropa ölkələrində ən yaxşı göstəriciyə malikdir. Belə ki, dövlət rezervlərinin ÜDM-də payı Azərbaycanda 75 faiz olduğu halda, bu rəqəm digər ölkələrdə kifayət qədər aşağıdır. MDB ölkələrində rezervlərinin ÜDM-də payı 50 faizdən artıq olan ölkə yoxdur".

Bəkir NƏRİMANOĞLU

Xarici dövlət borcu problemə çevrilə bilərmə?

Ödənmənin əsas dövrü məhz Azərbaycanın neft gəlirlərinin azaldığı dövrə təsadüf edəcək

2014

-cü il iyul ayının 1-nə olan məlumata görə, Azərbaycanın xarici dövlət borcu 6.4 milyard dollara bərabərdir. İstifadə edilmiş kreditlər üzrə xarici dövlət borcunun Ümumi Daxili Məhsulda (ÜDM) payı 8.5 faiz, adambaşına isə 66.4 dollardır. Xarici dövlət borcunun 10, 62 faizi 10 ildən 20 ilədək, 30.3 faizi isə 20 ildən yuxarı olan müddətə kreditlərə qaytarılmalıdır.

Xarici dövlət borcunun ÜDM nisbətində həcmi optimal olsa da, ödənmənin əsas dövrü məhz Azərbaycanın neft gəlirlərinin azaldığı dövrə təsadüf edəcək. Dövlət Neft Fondunun (DNF) gəlirləri 80 dollardan götürülsə belə, cari ildən azalmalar olacağı proqnozlaşdırılırdı. Həmçinin DNF-nin dövlət büdcəsinə transfertlərinin getdikcə artdığını nəzərə alsaq, bir neçə il sonra, xüsusən də postneft dövründə Azərbaycanın xarici borclarını ödəməsində problemlər yarana bilər.

Ancaq iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov əksini düşünür: "Beynəlxalq standartlara görə, ÜDM-də dövlət borcunun payı 35 faizdən azdırsa, başqa sözlə, ÜDM-in üçdə birindən azdırsa, bu, nisbətən normal hal kimi qiymətləndirilir. Azərbaycanda xarici borcun ÜDM-də payı birrəqəmli həddə qoruyub saxlaya bilər. Bu rəqəm bir daha göstərir ki, Azərbaycan praktiki olaraq xarici borc asılılığına malik olan ölkə de-

yil. Xarici borcun məbləğindəki və borcun ÜDM-dəki faizində qeyd olunan artıma baxmayaraq, hələlik Azərbaycanda xarici borc təhlükəli həddən uzaqdır. Bir faktı nəzərə alaraq ki, Azərbaycanın dövlət ehtiyatları ölkənin xarici borcundan 8 dəfə çoxdur. Bu əsərləndə ondan xəbər verir ki, aşağı həcmli xarici borca, eyni zamanda kifayət qədər maddi ehtiyata malik olmaq ölkə iqtisadiyyatı üçün bir növ sığorta yastığıdır. Formalaşmasına imkan verir və Azərbaycanda baş verə biləcək hər hansı bir regional və ya qlobal böhranlardan sığortalana bilər.

Xarici borcların məbləğinə baxsaq görərik ki, bu gün dünyada ən çox xarici borcu olan ölkə ABŞ-dir. Bu ölkənin xarici borcu birləşmiş ştatların ÜDM-i qədərdir. Böyük Britaniyanın xarici bor-

Binəqədinin "kosmetikası" pozuldu

Xaləddin İsgəndərovun "Təmiz Binəqədi" layihəsi su altında qaldı; rayonda yaşayan və çalışan jurnalistlər də cana doyub; icra hakimiyyəti tənqidlərə cavab verdi

Binəqədi rayon icra başçısı Xaləddin İsgəndərovun "Təmiz Binəqədi" layihəsi suda batdı. Paytaxta yağan yağış Binəqədini su altında qoydu. Binəqədi şossesi və ara küçələr keçilməz oldu, maşınlar yağış sularını yaraq hərəkət etmək məcburiyyətində qaldılar. "White Palace" restoranının arxasındakı qəsəbəni də su basıb, evlər çirkab suların altında qalıb. Binəqədi şossesi daxil olmaqla, ətraf yaşayış qəsəbələri bir neçə ildir ki, qış aylarını subasmaları ilə çıxarırlar.

Yay aylarında dəfələrlə bu problemin aradan qaldırılması məqsədilə müəyyən tədbirlərin həyata keçirildiyini israr edən Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti, həmçinin Binəqədi bələdiyyəsi dövlət tərəfindən rayona ayrılan vəsaitləri düzgün dəyərləndirməyərək, havaya sovrur.

Binəqədə yaşayan "Xural" qəzetinin baş redaktoru Əvəz Zeynallı mənzərəni əks etdirən şəkillərini paylaşmış. Şəkildə dize qədr suyun içində olduğu görünən Ə.Zeynallının rəhbəri olduğu sayt yazıb ki, şəxsi mülklər salınan qəsəbələri su altında qalıb, evlərdən gediş-gəliş çəkilib, evlərin altına dolan çirkab suları yeni tikililəri qəza halına gətirib.

Sakinlər dəfələrlə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin qaynar xəttinə, Binəqədi RİH-in müvafiq nümayəndələrinə müraciət edib. Ancaq əhəmiyyət verən olmayıb. Bazar günü olduğu üçün nazirliyin və icra nümayəndəliyinin telefonları söndürülüb. Sakinlərin fasiləsiz olaraq etdiyi zənglər onları narahat etməsin deyərək, son vasitə kimi telefonların söndürülməsinə əl atıblar.

Əhali illərdir davam edən bu özbaşınalıq və laqeydləndən bezərək aksiyaya keçirməyi, Binəqədi şossesini bağlamağı planlaşdırır.

"Əgər bir saata kimi, müvafiq orqanlar vəziyyətlə maraqlanmasa, problemi aradan qal-

dırmaq üçün bir iş görməsələr, şosseni bağlayacağıq. Biz bu yolla cənab prezidentimizə çatdırmaq istəyirik ki, onun bu rayon üçün ayırdığı milyonlarla manat vəsait, "Təmiz Binəqədi" layihəsi adı altında daşa-döşəməyə verilir. Lakin mindən çox ailənin yaşadığı bu qəsəbənin su-kanalizasiya problemi aradan qaldırılmır".

Redaksiyası bu rayonda olan axar.az xəbər saytının kollektivi də hər gün eyni məşəqəti yaşayır. Saytın redaktoru Pərviz Cəbrayıl məşhur deyimi yada salaraq deyir ki, kasıb itinin adını Gümüş qoyar: "Binəqədi rayonunda keçirilən "Təmiz Binəqədi" kampaniyası kəlməsini eşidəndə bunu xatırlayı-

ram. Hər şey bir yana, şəxsən bizim redaksiyanın yerləşdiyi Süleyman Sani Axundov küçəsində elə dəhşətli vəziyyət var ki, inanmıram, indi Azərbaycanın hansısa kəndində belə durum ola".

P.Cəbrayıl qeyd etdi ki, dəfələrlə bu problemlər barədə yazıblar: "Foto-video reportajlar vermişik, ancaq xeyri yoxdu. Avtobus sürücüləri neçə dəfə özləri xərc çəkib yolu bir az qaydaya saldırlar. Ancaq hər dəfə yağışdan sonra yenə eyni şey baş ver verir - yollar keçilməz olur.

Bu keçilməz yollardan körpələrin məktəbə getdiyini görəndə adamın ürəyi ağrıyır. Kənddə böyümüş adamam,

amma belə şey görməmişəm. Kaş ki, icra başçısının, nə bilim, bu məsələyə məsul hər kimdisə, yolu Süleyman Sanidən keçəydi və görəydi ki, insanlara necə qorxulu nağıllar yaşadırlar. Hər halda, bir mistika var burada".

Yazıcı - konspiroloq Həmid Hərisçi də Binəqədi rayon sakinidir. 8-ci mikrorayonun İbrahimpəşə Dadaşov küçəsində yaşayan yazarın sözlərinə görə, həyətə uşaqlar üçün istirahət yeri yoxdur, maşınlarla isə hər cür şərait yaradılıb: "Bizim ev 74, mənzil 69-dur. Keçən ilin iyulunda Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinə məktub yazmışam. Həyətin abadlaşdırılması ni xahiş etmişəm.

□ E.SALAMOĞLU

Dəmiryolçular paytaxtda piket keçirdilər

Onlara problemlərin həlli vəd edilərsə də, narazılar növbəti aksiyaya hazırlaşır; dövlət başçısına müraciət ediləcək...

Yanvarın 26-da bir qrup dəmiryolçu Bakıda piket keçirib. Azərbaycan Dəmir Yolları Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qarşısına toplaşan dəmiryolçuların tələbi sosial xarakterli olub.

Aksiyada əlliye yaxın qatar bələdçisi iştirak edib. Onlar rəhbərliklə görüş və 5 ay əvvəlki müraciətlərinə cavab tələb ediblər. Musavat.com-a danışan dəmiryolçular bildiriblər ki, onlar 2001-ci ildən başlayaraq məvəciblərinin bir hissəsini, ezamiyyət və məzuniyyət pullarını, yol pullarını və sair ödənişlərini ala bilmirlər və ümumiyyətlə, maaşları azdır, onların tələbatını ödəmir. Bundan başqa, dəmiryolçular səsinə çıxaran, şikayət edən iş yoldaşlarının işdən çıxarılmasına etiraz etdiklərini bildiriblər.

Polislər aksiyanın davam etməsinə imkan verməyiblər. Eyni zamanda səhmdar cəmiyyətin rəhbərliyi şikayətçilərin nümayəndələrini görüşə çağırıb.

Onlar bildiriblər ki, əvvəllər 450 manat maaş aldıkları halda, artıq bu, azaldılaraq 240 manata endirilib. Dəmiryolçular illərdir məvəciblərinin bir hissəsini, həmçinin ezamiyyət və məzuniyyət pullarını, yol pullarını və sair ödənişləri ala bilmədiklərini vurğulayıblar. Etirazçıların sözlərinə görə, onlar beş ay əvvəl Azərbaycan Dəmir Yolları Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Arif Əsgərova yeddi bənddən ibarət yazılı müraciət edərək ondan sosial problemlərinin həllini istəyiblər. "Bizə cavab verən yoxdur. Bir neçə gün öncə rəhbərliyə müraciət etdik, dedilər ki, müraciətiniz itib. Ona görə buraya yığılmış ki, tələblərimizi təkrarlayaq", - deyərək piketçilər

bildiriblər.

Dəmiryolçu Tərənə Hümətova bildirib ki, 25 ildir işləyir və bu müddətdə maaşları daim az, iş şəraitləri isə ağır olub: "Əsas problem odur ki, yeni işçilərə yüksək əmək haqqı verilir, təxminən 500 manat. Bizə isə 150-200 manat əmək haqqı verilir. Bununla necə dolanmaq olar? Bu, qanunsuzluqdur, ayn-seçkilikdir. İllərdir ki, ev növbəsindəyəm, ancaq hələ də kirayədə yaşayıram. Mən bu ölkədən imtina etmək qərarına gəlmişəm". Qeyd edək ki, toplaşanlardan bir neçəsi ölkə vətəndaşlığından imtina etmək istədiklərini vurğuladı: "Biz sığınacaq istəyirik".

Piketdə işdən çıxarılanlar, keçmiş dəmiryolçular da iştirak ediblər və illərdir ki, onlara çatmaq pulları tələb ediblər. Hüseyinov Firqəçi bildirib ki, 2009-cu ildə işdən çıxarılsa da, indiyədək

onun ezamiyyət xərcləri ödənilmir: "Otuz il burada can qoymuşam. Dəmir yolunda baş verən qanunsuzluqlardan şikayət etdiyim üçün məni işdən çıxarıblar, qanunsuz olaraq çıxarılmışam. İndiyədək də zəhmətaqqımı ala bilmirəm".

Maarif İsayev isə qeyd edib ki, 1990-cı ildən Bakı Vaqon deposunda bələdçi işləyib. "Pulumuzu vaxtı-vaxtında vermirlər. 2006-cı ildə bələdçi qadınlar işə götürüləndən sonra maaş ayır-seçkililiyi oldu. Onlara 450-500 manat, bizə isə 120-150 manat pul verirlər. Hazırda camaatın bura yığılması bu məbləğ fərqinin tələbidir. İzah etsinlər və maaşları artırınsınlar. Bu işlərin başında duran Sərnəşin Birliyi rəisi Əlyar Muradovdur". **Onun sözlərinə görə, təqaüdə çıxdıqdan sonra işdən kənarlaşdırılıb:** "Ailədə birçə mən işləyirdim, yoldaşım şəkər xəstəsi, oğlum ikinci qrup əlildir. Ancaq ildə beş yüz manat rüşvət müqabilində bir illik işləməyə icazə verilir, həmçinin öz yaxınlarına təqaüd yaşından sonra da işləmək olar. Bunları yazıb yol rəisindən hamıya müraciət etmişəm, heç bir effekti olmayıb. Dövlət başçısına da teleqram vurmuşam, məktub yazmışam, nəticəni hələ də gözləyirəm".

Şikayətçilər bildirirlər ki, narazı məqamlardan biri də yüzlərlə dəmiryolçunun mənzil növbəsində gözləməsidir: "Bizdə 25-30 il mənzil növbəsində duranlar var, hələ də deyirlər gözləyin".

Keçmiş dəmiryolçu Mələk Əliyeva isə bildirib ki, indiki nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla bağlı illər əvvəl prokurorluğa edilən müraciətin nəticəsini tələb edirlər: "Onun haqqında ümumi yığılmış 500 səhifəlik material Baş Prokurorluğa göndərilib. Ancaq cinayət işi açılmayıb, iş bağlanıb. Ziya Məmmədovun haqqında cinayət işi açmadılar. Halbuki onun etdiyi cinayət əməllərindən bütün hüquq-mühafizə orqanlarının xəbəri var idi. Biz həmin materialların əqibətini tələb edirik. Dəmir yolu iflic vəziyyətdədir, inkişaf etmir. Dəmiryolçuların isə haqqı yeyilir. Bununla bağlı neçə iş məhkəmədədir".

Sonda isə məlum oldu ki, də-

miryolçuların rəhbərliklə görüşü nəticəsiz qalıb. Arif Əsgərov onlarla görüşməyib. Qurumdan bir neçə əməkdaşla görüşən dəmiryolçulara isə vəd verilib ki, pulları qaytarılacaq, həmçinin onlara yeni vaqonlar veriləcək. Narazı dəmiryolçular isə bildiriblər ki, yaxın bir ay müddətində qaldırıldıqları problemlərə baxan olmasa, onlar Azərbaycan Dəmir Yolları Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qarşısına, həmçinin Prezident Administrasiyasının qarşısında aksiyalar keçirəcəklər. Onlar həmçinin dövlət başçısı İlham Əliyevə növbəti müraciət ünvanlamağı qərara alıblar.

□ RÖYA RƏFİYEVA
Fotolar müəllifindir

"5-lik Sədrilər Şurası"

formatı reallaşsa...

XİN və deputatlardan Almaniyaya ilə Türkiyənin həmsədrliyə gətirilməsi təklifinə reaksiya

Millət vəkili, ATƏT PA-nın Komitə sədri, Büro üzvü Azay Quliyev maraqlı təkliflə çıxış edib. Millət vəkili ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyi sırasına Almaniyaya və Türkiyənin daxil edilməsini nəzərdə tutur. Azay Quliyev bildirib ki, bu məsələnin qaldırılması üçün Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinə müraciət edəcək. Deputat Almaniyanın Qarabağ məsələsində Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə etməsinə əsas göstərərək bu ölkənin münaqişənin həllində həmsədr statusunda iştirakının zamanı çatdığını düşünür:

"Almaniyanın kansleri xanım Merkel cənab prezident İlham Əliyevlə yanvarın 21-də keçirdiyi brifinqdə atəşkəsin pozulmasında Ermənistanın Rusiya tərəfindən dəstəklənməsi faktını açıq şəkildə qeyd etdi. İlk dəfə idi ki, bu həqiqət xarici ölkənin lideri, xüsusilə dünyanın aparıcı ölkələrindən biri olan Almaniyanın hökumət başçısı tərəfindən etiraf olunurdu. Xanım Merkelin bu bəyanatını və münaqişənin həlli ilə bağlı ölkəsinin və Avropa İttifaqının daha fəal olacağı haqqında səsləndirdiyi fikirləri təqdir edirəm. Düşünürəm ki, Almaniyanın ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinə gətirilməsi məsələsi XİN tərəfindən rəsmi olaraq müzakirəyə çıxarılmalı və bu istiqamətdə müvafiq addımlar atılmalıdır. ATƏT PA-nın gələn ay Vyanada keçiriləcək qış sessiyasında həm Almaniyanın, həm də Türkiyənin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Minsk həll prosesinə yaxından cəlb edilməsi və hazırda 3 ölkədən ibarət həmsədrlik institutunun dəyişdirilərək "5-lik Sədrilər Şurası" ilə əvəz olunması haqqında məsələ qaldırmağı planlaşdırıram".

Qeyd edək ki, Minsk Qrupunun formatının dəyişdirilməsi

məsələsi xeyli vaxtdır gündəmədədir. Ekspertlərə görə, iki ölkənin Türkiyənin və yaxud türk diasporunun ən güclü olduğu Almaniyanın Minsk Qrupu həmsədrliyinə gətirilməsi tarixi ədalətin bərpasına nail olmağa xidmət edə bilər. Politoloqlar hesab edir ki, bu addımı atmaq gecikməkdir. Prezidentin Almaniya səfəri və Merkelin Qarabağ mövzusunda söylədikləri də göstərdi ki, bunun zamanı artıq çatıb. Onu da unutmamaq lazımdır ki, rəsmi Berlin Qarabağ və işğal məsələsində maneələr etmədən, təmənnə irəli sürmədən daim Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü birmənalı şəkildə tanıyan yeganə böyük Qərb dövlətidir.

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirdi ki, qanunverici hakimiyyətin nümayəndələri istənilən məsələ ilə bağlı fikir söyləmək, təklif verməkdə sərbəstdirlər və Xarici İşlər Nazirliyi onların fikirlərinə həmişə hörmətlə yanaşır: "Xarici İşlər Nazirliyinə qanunverici hakimiyyətin nümayəndəsi tərəfindən Almaniya və Türkiyənin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinə cəlb olunması məsələsinin qaldırılması barədə müraciət daxil

Fəzail Ağamalı

olduğu təqdirdə müvafiq qaydada baxılacaq və münasibət bildiriləcək. ATƏT-in Minsk Qrupu 11 dövlətdən ibarət təşkil olunub. Türkiyə və Almaniya Minsk Qrupunun üzvüdürlər. Azərbaycanın danışıqlar prosesində iştirakı beynəlxalq hüquq və BMT Nizamnaməsinə hörmətdən irəli gəlir. Məqsəd Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması, işğal və təcavüzün nəticələrinin aradan qaldırılmasıdır".

Azərbaycan Milli Məclisinin üzvlərinin də təklifə münasibəti müsbətdir. Deputat Fəzail Ağamalı bildirdi ki, bu, optimal təkliftir. Onun həyata keçməsi Qarabağ münaqişəsinin həllinin sürətlənməsinə gətirib çıxara

Rasim Musabəyov

bilər: "Ölkəmizin prezidenti İlham Əliyevin Almaniya səfəri zamanı kansler Angela Merkelin Qarabağ problemi ilə bağlı fikirləri bir çox məqamlara aydınlıq gətirdi. Almaniya kansleri bu mövqeyi ilə Azərbaycanın haqlı olduğunu, Ermənistanın isə işğalçı dövlət kimi münaqişənin həllinə mane olduğunu ortaya qoymuş oldu. Almaniyanın bu mövqeyi yüksək qiymətləndirilməlidir. Avropa Birliyinin nəhəng dövlətinin bu cür mövqedə olması Azərbaycanın uğurudur. Almaniyanın və qardaş Türkiyənin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinə gətirilməsi məsələsinin qaldırılması çox optimal təkliftir. Problemin həllinə olduqca müsbət təsir göstərə

tərə biləcək bir təkliftir. Nəzərə alsaq ki, Türkiyə ilə Ermənistan arasında da ciddi gəlişmələr var, sərhədlərin açılması təklifləri qaldırılır, Ermənistan da maraqlıdır ki, sərhədlər açılsın, Türkiyə Qarabağ məsələsinin ədalətli həlli məsələsinə eyni zamanda Minsk Qrupu həmsədri kimi şərt kimi ortaya qoya bilər. Türkiyə hər zaman Qarabağ probleminin ədalətli şəkildə həll olunmasının vacibliyi mövqeyindən çıxış edib. Format üçlü formatdan beşli formata keçərsə, problemin ədalətli şəkildə həllinə yardım göstərə bilər. Minsk Qrupunun üç həmsədri üçün də hər zaman Ermənistanın yanında olub. Status-kvonun bu günə qədər saxlanması onların rolu olub. Hazırkı həmsədr ABŞ, Rusiya, Fransa Ermənistanı birmənalı şəkildə tələb etsəydi, öz maraqlarını güdməsəydi, Qarabağ problemi çoxdan həll olunmuşdu. Onlar bunu etmədilər. İndi Türkiyə və Almaniyanın Minsk Qrupunun həmsədrliyinə cəlb olunması qüvvələr nisbətinin müəyyən qədər dəyişməsinə gətirib çıxara bilər. Bu şərtlə ki, beşli formatın olması status-kvonun bundan sonra da 5-10 il saxlanmasına səbəb olmasın".

Deputat Rasim Musabəyov da düşünür ki, Almaniya və Türkiyə ATƏT-in Minsk Qrupunun üzvü olaraq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün Ermənistanı təsir edə bilər: "Almaniya və Türkiyə Ermənistanın işğalçı siyasətindən geri çəkilməsinə təsir göstərmək imkanındadır. Türkiyə Rusiya ilə dialoq vasitəsilə, Almaniya isə Avropa Birliyinin aparıcı dövləti kimi Avropa Birliyinin də resurslarından istifadə edərək Ermənistanı ciddi təzyiqlə göstərə bilər. Kifayətdir ki, Almaniya desin ki, Ermənistanı ayırlan yardımlar şərti olmalıdır və yardımların olması Ermənistanın Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün konstruktivlik nümayiş etdirməməsinə bağlanmalıdır. Bu şərt erməniləri xeyli yumşaldır. Almaniyanın proseslərə kifayət qədər təsir göstərmək imkanları var. Bu imkanlar Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün istifadə olunsaydı, Türkiyə isə Rusiya ilə danışıqlar aparmaqla yanaşı, sərhəddə olan Ermənistanı digər mexanizmlərlə də təsir göstərə bilər. Türkiyə ATƏT-in Minsk Qrupunun Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı tam tərkibdə toplanması və müzakirələr aparması təşəbbüsünü də qaldıra bilər".

Rusiyadan girovların azad olunmasını gözləyəkmi..

Sergey Lavrovun Dilqəm Əsgərovla bağlı açıqlaması ümid yaradıb

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov hazırda erməni əsirliyində olan Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevlə bağlı ikinci dəfə açıqlama verib. Bir neçə gün əvvəl verdiyi açıqlamada Lavrov Rusiya vətəndaşı olan Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev haqqında maraqlanacaq qanunları, Ermənistanla bu məsələ ilə bağlı danışıqlarını bildirdi.

Ekspertlər Rusiya XİN-in rəhbərinin son iki ayda ikinci dəfə Azərbaycanlı girovlardan danışmasının, xüsusilə də sonuncu açıqlamasının nə dərəcədə ümidverici olması ilə bağlı fərqli fikirdədirlər.

Məsələ, "Şərqi-Qərb" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Ərəstun Orulu bildirdi ki, Dilqəm Əsgərov Rusiya vətəndaşı olduğu üçün Rusiya hakimiyyəti istərsə onun ekstradisiyasına nail ola bilər: "Dilqəm Əsgərov Rusiya vətəndaşdır. Burada Rusiya öz vətəndaşının taleyini müəyyən etməlidir.

Təəssüf ki, qondarma məhkəmə prosesinin keçirilməsinə, onların Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində saxlanılmasına baxanda Rusiya faktiki olaraq biganəlik göstərdi. Avropada, Amerikada Rusiya vətəndaşına bir şey olanda Rusiyanın həm dövlət, həm də hüquq-mühafizə orqanları faktiki olaraq şivən qoparırlar. Bu bir daha onu göstərdi ki, Rusiyada etnik ayrı-seçkilik, insanların milliyyətinə görə yanaşma müxtəlifliyi var. Amma məsələnin hər halda, hüquqi tərəfi mövcuddur. Əgər Rusiyada olan

Azərbaycan icmaları bu məsələnin üstünə düşsə, əminəm ki, o zaman Dilqəmin Rusiyaya ekstradisiyası mümkündür.

Bu yaxınlarda Azərbaycan tərəfi siyasi iradə nümayiş etdirərək humanist addım atdı və 6

nəfər erməni ailəsini Ermənistanla qaytardı, ancaq Ermənistan buna müsbət reaksiya vermədi: "Bu gün Azərbaycan beynəlxalq aləmə də açıq şəkildə tələb irəli sürə bilər ki, bizim xoş məramlı jestimiz müqabilində

Ermənistanla qarşı təzyiqləri gücləndirsin və əsrlərin hamının-hamiya formatı üzrə mübadiləsi baş tutsun. Çünki dövlətlərin siyasətindən insanların əziyyəti çəkməsi yolverilməzdir. Bu, ümumbəşəri dəyərlərə, müasir dünyanın qanunlarına ziddir".

Deputat Rasim Musabəyov isə bildirdi ki, Rusiyanın xarici işlər naziri söz xatirinə həmin bəyanatı verib: "Rusiyanın indi özünün Ermənistanla bağlı bəzi məsələləri var. Erməni ailəsini güllələyən rus əsgərinin məsələsi ilə bağlı proseslər gedir. Rusiyanın xarici işlər nazirinin açıqlaması onu deməyə əsas verir ki, Moskva alver predmetini genişləndirir. Mən hesab edirəm ki, girovların azad olunması üçün Ermənistan Azərbaycanın əlinə 3-4 erməni əsir keçəndən sonra mövqeyində dəyişiklik edəcək. Nəinki söz xatirinə Lavrovun açıqlaması əsas olacaq. Rusiya bu açıqlamada səmimidirsə, girovların azad olunması üçün real, konkret addımlar atmalıdır".

Politoloq Qabil Hüseynli isə hesab edir ki, Sergey Lavrovun Dilqəm Əsgərovun saxlanması məsələsinin Ermənistanla müzakirə edəcəyinə dair açıqlaması Azərbaycan rəhbərliyinin girovların azad edilməsi istiqamətində ciddi işlədiyini

göstərir: "Azərbaycan girovların azad edilməsi məsələsində Rusiya ilə olan əlaqələrindən geniş istifadə edir. Dövlət başçısı İlham Əliyev Soçi sammitində girovların məsələsinə şəxsən qaldırılmışdı. Güman edirəm ki, Azərbaycan tərəfi Rusiyalı girovların günahsız olduğuna inanırsa, girovların azad edilməsi çox vacib məsələlərdən biridir. Lavrovun açıqlaması belə ümid yaradır ki, Rusiya girov vətəndaşı Dilqəm Əsgərovun azad edilməsi üzərində çalışır, Ermənistanın onun azad edilməsini tələb edə bilər. Ona görə də girovların azad edilməsi reallaşsa bilər. Sergey Lavrov bildirdi ki, bu məsələ Ermənistanla müzakirə olunacaq. Hesab edirəm ki, Rusiya istərsə, forpostu olan Ermənistan girovları asanlıqla azad edə bilər. Yeter ki, Moskva heç olmasa bu məsələdə səmimi olsun".

Xatırladaq ki, Dilqəm Əsgərov, Şahbaz Quliyev və Həsən Həsənov ötən ilin iyul ayında Kəlbəcərdə ermənilər tərəfindən girov götürüldülər. H.Həsənov qətlə yetirilib, digərlərinin üzərində isə ötən ilin son aylarında qondarma məhkəmə qurulub. D.Əsgərov oyancaq məhkəmənin qərarı ilə ömürlük, Şahbaz Quliyev isə 25 il azadlıqdan məhrum edilib.

Türmədə doğan qadının adından açıqlama yayıldı - ortalıq yenidən qarışdı

Lamiyə Quliyeva Ombudsman Aparatının işçilərinə deyib ki, öz istəyi ilə uşaq dünyaya gətirib, zorlanmayıb, amma məhkum qadının övladının kimdən olması yenə də naməlum olaraq qalır; vəkil Əsabəli Mustafayevdən sensasion açıqlamalar

Qadınlar üçün nəzərdə tutulan 4 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində məhkum Lamiyə Quliyevanın ana olması aranı qatıb. 10 gün əvvəl Penitensiar Xidmətdən məsələni araşdırdıqlarını deyiblər. Lakin araşdırmanın nə ilə nəticələndiyi bilinmir. Yanvarın 26-da isə Ombudsmanlığın Milli Preventiv Qrupunun üzvləri 4 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinə bu məsələni araşdırmaq üçün yollanıblar.

Ombudsman Aparatının mətbuat xidmətindən «Trend»ə verilən məlumata görə, ombudsmanın Milli Preventiv Qrupunun (MPQ) üzvləri Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin 4 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində olublar. Lamiyə Quliyeva ötən ilin oktyabr ayında dünyaya gətirdiyi uşağı ilə bağlı bəzi məsələlərə aydınlıq gətirərək bildirdi ki, heç kim tərəfindən zorakılığa məruz qalmayıb, bu öz istəyi ilə baş verib. Eyni zamanda o özünün və körpəsinin sağlamlığı ilə bağlı narahatçılığının olmadığını söyləyib. L.Quliyeva uşağı ilə birgə müəssisənin standartlarına uyğun ana və uşaq otağında saxlanılır, saxlanılma şəraiti ilə bağlı narazılığı yoxdur.

Göründüyü kimi, Elmira Süleymanovanın işçiləri də «uşağın atası kimdir» sualına cavab verməyiblər.

Bu məsələ ilə bağlı mətbuatı qınayanların əsas arqumenti L.Quliyevanın şəxsi həyat toxunulmazlığını göstərirlər. Lakin L.Quliyevanın həbs olunma səbəblərini, onun azadlığa çıxmasının əngəllənməsi üçün hansı addımların atıldığını nəzərə almırlar. Bu səbəbdən də əsassız ittiham

lar ortaya çıxır. Həmin şəxslər zəhmət çəkib L.Quliyevanın salındığı durumu təhlil etsinlər. Onun zorlanması ilə bağlı xəbərlərin ortaya çıxmasının səbəblərini aydınlaşdırmağa çalışsınlar.

Bu arada L.Quliyevanın nişanlısı, hazırda Qobustan Qapalı Həbsxanasında ömürlük həbsdə olan Vüqar Əliyevin vəkili Əsabəli Mustafayev özünün facebook divarında maraqlı qeydlər yazıb. Bu qeydlər Quliyeva ilə Əliyevin həbsinin arxasında hansı motivlərin dayandığını açıq şəkildə göstərir...

«Mən Vüqarın vəkiliyəm, son illərdə onun hüquqlarını müdafiə edirəm. Bununla əlaqədar həmin işdən yaxşı xə

bərdaram. Təsəvvür edin ki, Vüqarın şikayətinə uzun illər Ali Məhkəmədə baxılmasına imkan verilmirdi» - deyə vəkil yazıb. Ə.Mustafayev açıqlamasının bu hissəsində məhkəmənin baş tutmasının əngəllənməsində Şəmkinin keçmiş icra başçısı Aslan Aslanovun adını çəkmir. Amma bunu bilməyən yoxdur ki, A.Aslanov yeganə oğlunun ölümünə səbəb olmuş bu gənclərin heyatını türmələrdə çürüdəcəyinə and içib.

Vəkil öz divarında yazıb ki, L.Quliyeva ilə yanaşı, V.Əliyevin də hüquqları tapdınıb: «Sübut edə bildik ki, Vüqarın şikayətini 6 il müddətində həbsxana rəhbərliyi qəsdən Ali Məhkəməyə göndərmə-

nin eks-reis "100 faiz əminliklə deyirəm ki, bu işin baş tutması "zon"da qeyri-mümkündür" söyləmişdi. Deməli, L.Quliyeva müəssisədən kənara çıxarıb. Belə bir addımın atılmasına qadir olan şəxslər sırasında ilk yerdə yenə də Aslan Aslanovun adı hallanırdı. Yeri gəlmişkən, Xocalı faciəsi ilə bağlı tədbirdə yığılması haqda xəbəre operativ şəkildə reaksiya verən Aslan Aslanov L.Quliyevanın ana olması məsələsində susqunluq nümayiş etdirir. Bu günə qədər medianın qarşısına çıxaraq bu və digər suallara, ittiham və iddialara aydınlıq gətirmir.

Aznews.az-ın əməkdaşı Aslan Aslanovla məsələyə dair əlaqə yarada bilib. Amma Aslanov heç bir sualı cavablandırmayıb: «Mən heç bir suala cavab verməyəcəm. Çox sağ olun ki, mənə yada salmışsınız, mənə də mövqeyimi öyrənmək istəmişsiniz. Amma bağlılaşayım, mən danışmayacam».

A.Aslanov bu cür ağır cinayətdə adının hallanmasından, ictimai qınağa tuş gəlməsindən narahət olub-olmaması ilə bağlı suala isə belə cavab verib: «Bu, mənlik məsələ deyil».

Keçmiş nazir müavini indi işlərinin necə olması barədə də danışmaq istəməyib: «İndi başqa yerdəyəm, danışmıram, sonra zəngləşərik...»

Mövzuya qayıdacağıq.
E.HÜSEYNOV

Xalq artistlərinin məhkəmə qalmaqlı bitmir

«Nazpəri Dostəliyeva ilə bağlı polis idarəsinə müraciət edilib»

«Xalq artisti Nazpəri Dostəliyeva məhkəmə qərarı ilə 25 min manat ödəməli və üzr istəməlidir». Bunu APA-ya açıqlamasında xalq artisti İlhamə Quliyevanın vəkili Pərviz Hacılı deyib.

P. Hacılı Nazpəri Dostəliyevanın məhkəmə qərarını icra etmədiyini deyib: «Həmin qərar icra olunmadığı üçün Nəsimi Rayon Məhkəməsinin icra şöbəsi tərəfindən Nazpəri Dostəliyevanın yerinin müəyyən edilməsi ilə bağlı polis idarəsinə müraciət edilib. Nazpəri Dostəliyevanın hökmünü icrasından imtina etməyinin heç bir hüquqi əsası yoxdur. Qanunvericiliyə görə, bu işdə məhkəmə qərarı iki ay müddətində icra olunmalıdır».

Xalq artisti Nazpəri Dostəliyevanın vəkili Səyyad Mirzəyev isə APA-ya açıqlamasında N. Dostəliyeva haqqında polis idarəsinə hər hansı müraciət edilmədiyini deyib: «Heç bir müraciət yoxdur. Müraciət olunubsa da, əsası yoxdur. Bundan əlavə, Nazpəri Dostəliyeva məhkəməyə müraciət edərkən bildirib ki, həmin məbləği bircə dəfə ödəmək imkanına malik deyil. Bununla bağlı bizim vəsatətimizə hələlik məhkəmədə baxılmayıb. Məhkəmə qərar çıxarsa ki, bizim vəsatət təmin olunmasın, o zaman icraçılar hər hansı tədbir görə bilərlər. Biz məhkəmənin qərarını gözləyirik».

S. Mirzəyev məhkəməyə təqdim etdikləri vəsatətdə N. Dostəliyevanın müəllim kimi ayda 350 manat maaş aldığı və 25 min manatı bircə dəfə ödəməyə imkanının olmadığını vurğuladıqlarını da deyib.

Xatırladaq ki, ötən il iyulun 23-də Ali Məhkəmədə xalq artisti N. Dostəliyevanın xalq artisti İlhamə Quliyevaya qarşı kassasiya şikayətinə baxılıb. Məhkəmənin qərarına əsasən, N. Dostəliyeva İ. Quliyevaya 25 min manat təzminat ödəməlidir.

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət!
İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməsə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin əməli gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyi gətməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
«doktor Vaiz Səmədov».

Əyləncəli, sürətli, asan!

SE English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dindəyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri xatırlamaqla deyil onları istifadə edərək üzmək!
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və gürvənlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbətlər

EXPLOSION english

dərsləri kursunuzun təqdimatından müəllimlərimizə HƏDDİYYƏT olaraq!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2.
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yan)

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur «Karl Etoris» firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

Cəmil Həsənlinin "Talış xanlığı" statusu ciddi qalmaqal yaratdı

Cəmil Həsənlili:
"Ata yurdu"
xəritəsində bu xanlığın torpaqlarına yer yoxdur?"

Yaqub Mahmudov:
"Bununla qarşılıqlı yaratmağa çalışırlar"

Dilavər Əzimli:
"Lənkəran Talış xanlığı kimi qəbul edilir"

Milli Şuranın sədri, tarixçi alim Cəmil Həsənlinin sosial şəbəkələrdə paylaşdığı "Talış xanlığı" başlıqlı status ciddi müzakirə mövzusunə səbəb olub. Professorun ünvanına ciddi ittihamlar səsləndirilir. Onu separatçılıq meyilləri yaratmaqda ittiham edirlər.

Cəmil Həsənlinin məlum statusundan sonra ikitirlik yaranıb. Bir tərəf onu ittiham edirsə, digər tərəf müdafiə edir. İttiham edən tərəfin əsas arqumentlərindən biri odur ki, Milli Şura sədri məsələyə siyasi prizmasından yanaşır. Müdafiə edən tərəf isə tarixçi

alimimizə haqq qazandıraraq, bu adda xanlığın mövcud olduğunu iddia edir.

Cəmil Həsənlinin əsas müzakirə mövzusunə səbəb olan fikirləri bunlardır: "Lənkəran məktəblərinin 5-ci sinfində oxuyan şagirdlər seve-sevə Çələbi xanın,

Cavad xanın, Pənahəli xanın igidliyindən xəbər tutduğu halda, "Ata yurdu" haqqında ilkin məlumatlar verən dərslərdə niyə Talış xanlığının heç olmasa adını eşitməməlidir? Yoxsa müəlliflərin cızdığı "Ata yurdu" xəritəsində bu xanlığın torpaqlarına yer yoxdur? Bəlkə bu şagirdlərin öz babaları ilə fəxr etmək haqqı yoxdur? Hər necə olursa-olsun, bunu etmək olmaz. Bizim bir vətənimiz var: Azərbaycan! Onun bütün güşəsi bizim

üçün əzizdir. Bu məsələlərdə diqqətli olmaq lazımdır. Dərsləkləri isə xırda hissələrdən uzaq olan kamil müəlliflər yazmalıdır".

"Ata yurdu" dərsləyinin müəlliflərindən biri, AMEA-nın Tarix İnstitutunun direktoru Yaqub Mahmudlu orta məktəblərdə hazırda belə bir dərsləyin olmadığını bildirdi: "Ata yurdu" dərsləyi bir neçə il bundan öncə var idi. Müəllifi isə mən idim. Uzun-uzadı yazışmalardan sonra "Azərbaycan tarixi" dərsləyi oldu. Tariximizdə Lənkəran xanlığı var. Səfəvi nəslindən olan xanlar tərəfindən idarə olunurdu. Bu dövlətçiliyin davamı idi. Kimse bu xanlığı bir etnosun adı ilə adlandırsa, səhvdir. Çünki xanlıqlarımız əraziləri ifadə edir. Lənkəran xanlığı bir etnosun xanlığı olmayıb. Bu xanlığın adının Lənkəran olması daha doğrudur. Buna başqa ad verməyə çalışırlar yanılırlar. Bununla qarşılıqlı yaratmağa çalışırlar".

Tarixçi alim Dilavər Əzimli də Talış xanlığı yanaşmasını doğru hesab etmədiyini qeyd etdi: "Talış coğrafi ərazidir. Ona görə bu xanlıq Talış xanlığı kimi də işlənir. Amma mənbələrdə Lənkəran gedir. Mötərizədə indiki Talış xanlığı yazılır. İşğala məruz qalan xanlıqlardan biri olub. Lənkəran Talış xanlığı kimi qəbul edilir. Bu xanlıq Səfəvi nəslindədir. Talış sözü XIX əsrdən mötərizəyə düşdü. Ruslar gələndən sonra əlavə etdilər. Məqsəd isə etnik qarşılıqlı yaratmaq idi. Bu məsələnin əsas məğzi budur".

□ Cavansir ABBASLI

Qərb qadınlarını İŞİD-ə aparan ilginç yol

Avropalı ekspertlər dəhşət içində - qadınları saxlamaq olmur...

Ölkə və dünya mediası demək olar ki, hər gün İŞİD-ə qoşulan qadınlar barədə xəbərlər yayır. Hər birinin bu adla bağlı fərqli arqumentləri və həyat hekayəsi var. "Yeni Müsavat" bu sayından etibarən sizi o qadınların hekayəsi ilə tanış edəcəkdir.

ABŞ-in Denver şəhəri... Səhər saat 5 radələrində... 3 gənc qız - birinin 15, digərinin 16, üçüncüsünün 17 yaşı var. Üçü də eyni gündə dərsə gəlmir, məktəbə isə xəstəlikləri barədə xəbər göndərirlər. Valideynlərindən ümumi olaraq 2 min dollar oğurlayır, şəxsiyyətlərini təsdiqləyən sənədləri götürür və aeroporta yola düşürlər. Onları uzun bir yol gözləyir - Kolorado ştatından Almaniya, oradan Türkiyəyə, oradan da Suriyaya. Məqsədləri İŞİD-ə qoşulub, terrorçulara yardım etməkdir. Amma bu üçlüyü FBR-in Almaniyaadakı nümayəndələri yaxaladıq üçün məqsədlərinə çatdı bilmirlər.

Statistika isə göstərir ki, təkcə Almaniyadan İŞİD-ə qoşulmaq üçün gedən 378 "şəhid xanım"ın böyük əksəriyyətini miqrant ailələrin qızları təşkil edir. 54 qız İslamı qəbul etmiş alman olub. Təxminən üçdə biri isə 21-25 yaşlarında. İŞİD-ə qoşulan qızların cəmi 12 faizi "radikallaşmadan" öncə iş yerlərinə sahib olublar. Amma bu işi-güclü xanımların da əksəriyyəti qeyri-leqal bizneslə məşğul imişlər. Böyük əksəriyyəti təhsilini ya orta, ya ali məktəb mərhələsində yarımçıq saxlayıb. Almaniya xüsusi xidmət orqanlarının araşdırması göstərir ki, ölkədən cihada qoşulmaq üçün gedənlərin 11 faizi qızlardır.

Qızların 60 faizi ən azı bir dəfə məhkum olub. Onlar əsasən zorakılıq, oğurluq və ya narkotik alverinə görə həbs ediləblər. İŞİD-ə qoşulan qadınları əsasən gənc, savadsız və perspektivsiz adlandırmaq olar. "Bir çox gənc alman Almaniya vətəndaşı olmasına baxmayaraq, bu ölkədə özünü marginal, cəmiyyətdən təcrid olunmuş hiss edir. Onlar öz ölkələrində özlərinə heç bir perspektiv görmür, özlərini uğursuz hesab edirlər. Dünya mətbuatı, qəzet və televiziya demək olar ki, hər gün İŞİD-in uğurları barədə yazır. Ona görə də İŞİD-ə qoşulan qadınlar "cihada qoşulsam, uğur qazanaram, bütün dünya mənim haqqımda danışar" deyər düşüncülər" - bunu da almaniyalı psixoloqlar bildiriblər.

Ekspertlər isə hesab edirlər ki, cihada yardım etmək adı ilə İŞİD-ə qoşulanlar bir qayda olaraq sonradan qifil altında qalır və ancaq ordakı hərbiçilərə qulluq edirlər. İŞİD-çilər qadınları, gənc qızları ora cəlb etmək üçün internet, xüsusən də sosial şəbəkələrin gücündən istifadə edirlər. Cəlbədiçi reklam rolikləri, yüksək keyfiyyətli videolar, kompüter oyunları bu məqsədlə hazırlanır, sosial şəbəkələrə buraxılır.

Andre Taubert "Kitab" adlı yardım təşkilatında çalışır. Onun dediyinə görə, valideynlər onlara müraciət edərək, övladlarının cihada qoşulmasının qarşısını almağa çalışırlar. Müraciət edənlərin böyük əksəriyyəti qız valideynləridir. Taubert bildirir ki, əsasən qız valideynləri onların bu məqsəddən daha tez duyuq düşürlər. Çünki onların hicab bağlaması, islami qadın geyimlərindən istifadə etməsi özünü göstərir ki, bu da valideynlərin gözündən qaçmır: "Bəzi qızlar var ki, onları şəhidin dul arvadı olmaq perspektivi cəlb edir. Çünki xəlifədə bu, ən uca simvolların biri sayılır və özlüyündə cənnətə düşməyi vəd edir".

Bundan başqa, bir çox qərbli qadın düşünür ki, müsəlman ərler ən yaxşıdır. Onların fikrincə, onlar mübarizə aparmaqdan qorxmurlar. Taubert bir çox ailələrlə, İŞİD-ə qoşulan qızların hekayəsini düşünəndən sonra bu nəticəyə gəlib: "İslam radikallığını dəstəkləyən qızlar bir qayda olaraq ailə zorakılığını yaşamış şəxslərdir. Onlar şəhid-döyüşçünün qadına barmağı ilə toxunmayacağı fikrinə inanırlar və bu, onlara güvən hissi verir. Amma bununla yanaşı, döyüşçülərlə bağlı istənilən xəbər, öldürülən, qul kimi satılan qadınların yaşadığıların həmin xanımlar "qərb təbliğatı" hesab edirlər".

Yeni cihadın qadın üzvləri seçdikləri kişilərin nəyə qadir olduğunu fərqində olurlar. Amma onlar düşünür ki, zorakılığa ancaq o qadınlar məruz qalır ki, onlar bunu "haqq edirlər" - "xəyanətkarlar", yezidlər, kürdlər, bir sözlə, qadın cinsinin düşmənləri. Bunun əsli necə olduğunu isə bir qayda olaraq demək mümkün deyil. Çünki sözügedən əraziyə düşən, döyüşçü-islamçılar tərəfindən idarə olunan qadınlar geri qayıtmırlar.

□ Sevinc TELMANQIZI

"Lotos" və "Diqlas" dan reaksiya

Ticarət mərkəzlərinin administratoru Bəhrüz Həsənov: "Yazılanların heç biri həqiqəti əks etdirmir, buranın Əli Nağıyevlə bağlılığı yoxdur"

"Yeni Müsavat"ın ötən sayında 8-ci kilometr bazarının yaxınlığında yerləşən "Diqlas" və "Lotos" ticarət mərkəzlərində baş verənlərdən yazılışdı. Sözügedən ticarət mərkəzlərində alverlə məşğul olan işçilərin redaksiyaya verdikləri xəbərdə bildirilirdi ki, general Əli Nağıyevə məxsus "Diqlas" və "Lotos"da ticarətçilərə hansısa xarici ölkədən gətirilmiş köhnə mallar verilir ki, satsınlar. Amma bu mallar o qədər köhnədir ki, alan olmur, nəticədə ticarətçilər ziyana düşür. Redaksiyaya verilən məlumatda bildirilirdi ki, "Diqlas" və "Lotos"un administratoru Bəhrüz Həsənov ticarətçilərdən həmin mallara görə 250-300 manat pul alır. Satıcılar buna etiraz etdikdə isə qovulacaqları ilə hədələnilirlər.

Bundan əlavə, yer pulunu gecikdirən və verə bilməyən satıcıların mallarının zorla əllərindən alındığı da yayılan xəbərlər arasındadır. Biz də bu xəbərlərin nə dərəcədə doğru olub-olmadığını öyrənmək üçün "Diqlas" və "Lotos" ticarət mərkəzlərinə baş çəkib həm ittihamlarda adı hallanan Bəhrüz Həsənovun, həm də satıcıların fikrini öyrəndik.

Əvvəllər metronun "Xalqlar dostluğu" stansiyasında işlədiyini deyən və adının çəkilməsini istəməyən ayaqqabı satıcısı metrodan ticarətini bərpa edəcəyini eşidib çox sevindiğini və öz yerinə qayıdacağını bildirdi: "Balaca bir yerə görə 300 manat pul ödəyirəm. Heç aya 300 manat qazana bilmirəm. Demək olar ki, ziyana işləyirəm. Burada çalışmanın çoxu yer pulunu verə bilmədiyini üçün getdi. Metronun açılacağını eşidib çox sevindik. Demək olar ki, hamımız çıxıb gedəcəyik. Metroda alverim bundan yaxşı idi. Bura gələndən sonra metroda qazanıb kənara qoyduğum pulları da xərcləmişəm. Nə edim, ziyana da olsa işləməyə məcburam. Evə gündəlik 1-2 manat çörək pulu aparmalıyam".

Paltar satıcısı xanım isə ticarət mərkəzi və Bəhrüz Həsənov haqda yazılanları doğru olmadığını bildirdi: "Mən əvvəl "Qara Qarayev" metrosunda işləmişəm. Mən də metroda ticarət bərpa edilən kimi gedəcəyəm. Burada yer haqqı çoxdur. Çünki qazanmıram. Bəlkə də qazancım

olsa, mənə çox gəlməz. Metroda yer haqqı bundan da çox idi. Amma o pulu artıqlaması ilə çıxardım. Köhnə paltarları bizə verib satdırmağa gəlincə isə belə bir şey olmayıb. Şəxsən mənə belə bir təklif gəlməyib, ya da eşitməmişəm".

Digər satıcı Yaşar Əmirov isə hər şeydən razı olduğunu və bu günə kimi heç bir sət münasibət görmədiyini dedi: "Metro açılma mən getməyəcəyəm. Çünki alverim burada daha yaxşıdır. Yazılanların və deyilənlərin hamısı yalandır. Biz Bəhrüz müəllimləndən çox razıyıq. Bizə həmişə güzəştə gedir. Ona görə də axıra qədər burada qalıb işləməyi düşünürəm".

İttihamlarda adı hallanan Bəhrüz Həsənov da yazılanların heç bir həqiqəti əks etdirmədiyini bildirdi: "Yazılıb ki, guya biz satışa köhnə paltarlar veririk və sairə. Bunların heç biri həqiqəti əks etdirmir. Metroda ticarət obyektləri yığılırdıqdan sonra biz oranın satıcılarını yanımıza gətirib yerlə təmin etdik. Onlardan ilk 3 ay icarə haqqı da almadıq. Bizdə -1-ci mərtəbə var. O mərtəbəni "Lotos"da ticarət mərkəzi etdik və verdik metrodan gələnlərə. İndi bu söhbətlər çıxıb. Bundan əlavə, məmurlarla adımızı bağlayırlar. Bunların hamısı yalandır. Buranın sahibkarı Araz Rəhimov ad-soyadlı iş adamıdır. Həmin şəxs sahibkar, biznesmandır. Bizdə icarə haqları bir günə yığılır. 10-15 gün vaxt

verilir. Bizdə qiymətlər digər ticarət mərkəzlərindən iki dəfə ucuzdur. Alverimiz də yaxşı gedir. Bəzi yerlərin boşalmasına gəlincə, bu, sezonla bağlıdır. Bəzən dolur-boşalır. Bura tikilib ki, pul qazanılsın. Mən 200-300 manata görə icarəçimi çıxartmaram. Bu, məntiqə sığmayan bir şeydir. Sabah onun yerinin boş qalması bizə ziyandır. Qəzetdə yazılıb ki, guya burada general Əli Nağıyevin qohumlarının dükanları var. Hamısı yalandır. Burada bütün yerlər sahibkarın - yəni Araz Rəhimovundur. Heç kəsin şəxsi dükanı yoxdur. İcarə

haqqı isə mərtəbəyə və yerə görə hesablanır. Satıcı ilə kobud rəftar etməyim haqda yazılanlar da yalandır. 10-15 il əvvəl Bakıda bir-iki ticarət mərkəzi vardı. Satıcılarla necə davranmalarından asılı olmayaraq onlar məcbur olub işləyirdilər. Amma indi elə deyil, rəqabət var. Elə təkcə Qara Qarayev prospektində saysaq bəlkə 20 ticarət mərkəzi var. Hansı satıcı ilə kobud davranırsam, gedib başqa ticarət mərkəzində işləyəcək, bu da mənə sərf etməyəcək".

□ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 18 (6046) 27 yanvar 2015

107 yaşlı facebook istifadəçisi

107 yaşlı amerikalı qadının facebook sosial şəbəkəsində 55 min nəfər təqibçisi var. Edythe Kirchmaier adlı qadın həyatı boyunca yaşadığı maraqlı hadisələri təqibçiləri ilə bölüşür. Yaşlı qadının sözlərinə görə, o, təcrübələrini gənclərlə paylaşmaqdan və gənclərə həyat dərsləri verməkdən xüsusi zövq alır. I Dünya müharibəsi zamanı əsgərlərə könüllü olaraq paltar tikən qadın, minlərlə insanın sevgisini hiss etdiyi üçün daha uzun illər yaşamaq istədiyini deyib.

Saçı 25 min dollara satıldı

Amerikada ölkənin ən çox sevilən liderlərindən biri olan Abraham Linkolna məxsus əşyalara hərraca çıxarılıb. Dallaxdakı açıq artırma nəticəsində Linkolnun əşyaları 800 min dollara satılıb. Sui-qəsd nəticəsində öldürülən sabiq prezidentin saçı 25 min dollara kimliyi bəlli olmayan şəxs tərəfindən alınmış. Amerikadakı vətəndaş müharibəsindən bəhs edən məktubu isə alıcı tapmayıb. Linkolnu qətlə yetirən Con Vilkesin Bosun imzası olan məktub 30 min dollara, Bos haqqında çıxarılan həbs qərarının yazıldığı kağız isə 21 min dollara satılıb.

Qutu açaraq 5 milyon qazandı

Video analiz proqramı olan "OpenSlate" hazırladığı videolara görə "Youtube" sosial şəbəkəsindən 2014-cü ildə təxminən 2 milyon dollar qazanıb. Youtube sosial şəbəkəsində ən çox qazanan proqram çevrilib. 3,5 milyon nəfər uşağ izləyicisi olan kanalda sadəcə bir qadın çalır. Yalnız əlləri görünən qadın Disney oyuncaqlarını qutularından çıxarır və onları uşaqlara təqdim edir. 600-dən çox video olan kanal ayda təxminən 380 milyon dəfə izlənir. Proqramda ən çox izlənən video isə əlləri görünən qadının oyun xəmirlərini qutuların üzərinə yapışdırması ilə bağlıdır. İyul ayında yüklənən videoya bu günə qədər 182 milyon dəfə baxılıb. Heç bir məs-

rəfi olmadan pul qazanan kanalın sahibinin kim olduğu isə araşdırmalara baxmayaraq öyrənilə bilmir. Ona görə də kanalın sahibi "gizli milyoner" deyər, tanınır.

25 dollara sevgili

Başandıqdan sonra ətrafdakı insanların, xüsusilə anasının "birini tap artıq" deməsindən bezən amerikalı Matt Homann qərribə bir proqram hazırlayıb. Invisible Boyfriend (görünməz oğlan dost) və Invisible Girlfriend (görünməz qız dost) adlı iki müxtəlif versiyası olan proqram telefona yüklənir. Sonra isə sevgiliniz varmış kimi sizə yazılı və səsli mesajlar göndərir. Bir neçə gün əvvəl sosial media istifadəçilərinə tanıtılan proqramı pul ödəyərək əldə etmək mümkündür. Proqram ayda 30 dollar ödənilməkdən sonra 30 gün ərzində sizə 100 SMS, 10 səsli mesaj və 1 əllə yazılmış özəl məktub göndərir. Proqramı mobil telefona yüklədikdən sonra istəyə uyğun yaşda, xüsusi istedadları və normal işi olan "görünməz sevgili" seçilir. Proqram istifadəçisi necə tanış olduqları haqda hekayə də yazı bilər. Beləliklə, gələcək mesajların bəziləri yazılan hekayəyə uyğun ola bilər və ətrafınızdakı insanları sevgiliniz olduğuna inandırır bilərsiniz. Proqram sizin yazdığınız bütün mesajlara lazımı cavablar verir, hətta arada qısqançlıq mesajları belə göndərir.

40 il əbəs yerə həbsdə yatdı

1976-cı ildə Amerikada törədilən iki cinayət hadisəsində günahkar olaraq görülən və 40 il həbsdə yatan Jozef Sledgenin günahsız olduğu ortaya çıxıb. Sledgeni həbs edən müstəntiq uzun müddət sonra üzr istəyərək onu azadlığa çıxarıb. Karolina ştatının rəhbərliyi 40 il əbəs yerə həbsdə yatmış şəxsə 750 min dollar təminat ödəyəcək. J.Sledgenin sözlərinə görə, o, 40 il əvvəl həbs edildiyi zaman cinayət hadisələrini törətmədiyini desə də, heç kəs onu dinləməyib. 2007-ci ildə qurulan Günahsızlığı Araşdırma Komissiyası ömürlük həbs cəzası verilən kişinin cinayətlə əlaqəsi olmadığını sübut edib. Həyatının yarısından çoxunu dəmir barmaqlıqlar ardında keçirən kişi gec də olsa azadlığa çıxdığı üçün sevindiğini deyib.

J.Sledgenin Günahsızlığı Araşdırma Komissiyasının bu günə qədər apardığı araşdırmalar nəticəsinə azadlığa çıxarılan 8 nəfərdən biridir.

QOÇ - Yaxşı olar ki, sizə aidiyyəti olmayan məsələlərə qarışmayasınız. Əlavə başağrısı nəyinizə lazımdır? Öz ideyalarınızı reallaşdırmağa çalışın. Əsas vaxtınızı isə sevgiyə yönəldin.

BUĞA - Mənfi yüklü Ay bürcünüzdə qərar tutsa da, ovqatınız yaxşı olacaq. Ətrafınızdakı hadisələr sizə sevinc bəxş edəcək. Saat 14-dən sonra şəxsi büdcənizi artırma bilirsiniz.

ƏKİZLƏR - Bu maraqlı təqvimdə səfərə çıxmaq üçün şanslarınız var. Odur ki, hazırlaşmağa dəyər. Yalan vədlər vermək, yaxın adamları aldatmaq sizə zərər yetirə bilər. Bəxtinizdə pul da var.

XƏRÇƏNG - Qarşılıqlı münasibətlər zəminində bəzi xoşagəlməzliklərlə rastlaşa bilərsiniz. Odur ki, özünüzdə mümkün qədər cilovlamalısınız. Neqliyattan az yararlanın. Fiziki işlərə ara verin.

ŞİR - Bəxtinizdə mistik bir gün durur. Belə ki, qeyri-adi hadisələr, anlaşılmaz situasiyalar sizi müşayiət edəcək. Hisslərinizə nəzarət etməyi unutmayın. Ziyarətgahlara da baş çəkin.

QIZ - İndiki məqamda lovgalıq və özündənrazılıq kimi hissələr sizə başucalıq gətirən deyil. Bu səbəbdən də reallığa qiymət vermək lazımdır. Planlarınızı gerçəkləşdirməkdə təcrübəli adamlardan yararlanın.

TƏRƏZİ - Ulduzlar ilk növbədə əsəblərinizi qorumağı tövsiyə edir. Çünki indiki məqamda çilgünlüq etməyiniz sizi çox şeydən məhrum edə bilər. Əməkdaşlıqda isə uğurlarınız gözənilir.

ƏQRƏB - Bacardığınız qədər neytral olun. Yeni işlərə başlamaq, risk etmək, hansısa qeyri-müəyyən münaqişələri yatırımaq fikrinə düşməyin. Yalnız adi işlər görməklə bu təqvimə başa vurun.

OXATAN - Qarşınızda mübahisəli bir təqvim durur. Hisslərinizi cilovlayın. Başqaları haqqında əmin olmadığınız rəy bildirməyin. Dondurduğunuz işləri isə saat 18-dən sonra davam etdirə bilərsiniz.

OĞLAQ - Şəxsi işlərinizdə müsbət dönüş gözənilir. Amma bir az diqqətli olun. Çalışın ki, "qatara" gecikməyəsiz. Nahardan sonra xoşagəlimli hadisələr olmalıdır. Qohumlarınızla əlaqə saxlayın.

SÜTÖKƏN - Maliyyə problemlərinizin artmasına baxmayaraq iş prinsipində hər şey üreyinizcə olacaq. Ola bilsin ki, sizi narahat edən bəzi fəaliyyət sahələrində irəliləyiş baş versin.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü təxminən saat 13-dək riskli işləri təxirə salmağı tövsiyə edir. Əks təqdirdə, mübahisələrə mübtəla olacaqsınız. Sonrakı müddətdə isə yeni təkliflər alacağınızı gözənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Diananın eşq yuvası satılır

Şahzadə Diananın Dodi el-Fayedlə eşqinin başladığı St.Tropezdəki lüks villa satışa çıxarılıb. 70 milyon sterlinqə satılan evin kimə qismət olacağı dünya mediasının diqqət mərkəzindədir. Məşhur cütlük avtomobil qəzasına düşmədən öncə, yəni 18 il əvvəl son tətillərini bu evdə keçirmişdilər. Fransanın St.Tropez şəhərindəki "Castle St.Therese" adlı villanın 30 yataq otağı var. Villanın özəl sahili, açıq və qapalı üzüm hovuzu, tennis kortu, kinoteatrı, saunası və özəl gecə klubu var.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.